

Andrzej Murulek

ZAKŁADY ELEKTRONICZNE
ELWRO
("ELWRO")

ANALIZA INFORMACJI FINANSOWEJ
Z DNIA [] kwietnia 1990

12 KWIETNIA 1990

Bożena Szulc

KPGH PEAT MARWICK McLINTOCK

ROZDZIAŁ

STRONA

1.	WPROWADZENIE I PODSTAWA INFORMACJI.	1
2.	DANE FINANSOWE ZA OKRES CZTERECH LAT ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 1989.	4
3.	DANE FINANSOWE WG KOSZTÓW BIEŻĄCYCH ZA OKRES CZTERECH LAT, ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 1989	21
4.	TRANSFER ZYSKU DLA UDZIAŁOWCA ZACHODNIEGO	30
5.	INNE ZAGADNIENIA	37

ZAŁĄCZNIKI

- I PROPOZYCJA DOTYCZĄCA WYKONANIA ANALIZY
- II RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW ZA OKRES CZTERECH LAT ,
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 1989 R - TAK JAK
ZOSTAŁY PRZEDSTAWIONE PRZEZ ELWRO
- III BILANSE NA KONIEC 31.12.1986, 1987, 1988, 1989r
TAK, JAK ZOSTAŁY PRZEDSTAWIONE PRZEZ ELWRO
- IV ANALIZY OBROTU I ZYSKU BRUTTO
- V OFICJALNY WSKAZNIK KURSU DOLARA USA W STOSUNKU
DO ŻŁOTEGO
- VI SZCZEGÓŁOWE OBLICZENIA KOSZTÓW BIEŻĄCYCH
- VII DANE FINANSOWE W DOLARACH USA

1. WPROWADZENIE I PODSTAWA INFORMACJI

Wprowadzenie

- 1.1 Sprawozdanie niniejsze zostało przygotowane zgodnie z ofertą przedstawioną panu A. Musielakowi (dyrektor Elwro) w liście z dnia 08.09.1989, kopia którego stanowi Załącznik I.
- 1.2 Celem sprawozdania jest analiza wybranej informacji finansowej, dotyczącej Elwro, w związku z ofertą, mającą na celu uzyskanie dla przedsiębiorstwa udziału kapitału zagranicznego w walucie wymiennej, potrzebnego do sfinansowania zwiększonej zdolności produkcyjnej.
- 1.3 Sprawozdanie zawiera analizę raportów finansowych Elwro z okresu czterech lat, zakończonego 31 grudnia 1989 r. Na tyle, na ile pozwalała praktyka, raporty finansowe zostały odtworzone dla odzwierciedlenia następujących zagadnień:
- * obrazu bardziej czytelnego dla inwestorów zachodnich;
 - * skutków finansowych, wynikających z wprowadzenia udziału kapitału zachodniego do Elwro i w szczególności wynagradzania zachodniego udziałowca poprzez dywidendę;
 - * zasad księgowania ogólnie przyjętych na Zachodzie ("GAAP"), odmiennych niż obowiązujące w Polsce;
 - * skutków inflacji;
- 1.4 Ze względu na czas przewidziany na dokonanie analizy i ważność niektórych różnic w technice księgowania, wiele rozstrzygnięć zostało opartych na ogólnych założeniach i dlatego powinny być one widziane jako czysto ilustracyjne.

- 1.5 Sprawozdanie to zostało przygotowane jedynie dla potrzeb firm Elwro oraz S.G.Warburg & Co. i dlatego też nie powinno być wykorzystywane, w całości ani częściowo, bez pisemnej zgody KPMG Peat Marwick McLintock. Rozumiemy, że we właściwym czasie wybrana informacja finansowa może być włączona do materiału informacyjnego, który będzie przedstawiony potencjalnym inwestorom zagranicznym.

Podstawa informacji

- 1.6 Sprawozdanie niniejsze zostało przygotowane na podstawie informacji dostarczonej z następujących źródeł:
- a) raporty finansowe Elwro za okres dwóch lat, zakończony 31 grudnia 1987r, które zostały zweryfikowane zgodnie z polskimi wymogami;
 - b) nie zweryfikowane raporty finansowe Elwro za okres dwóch lat, zakończony 31 grudnia 1989r. Jak wyjaśniono w rozdziale VI, Elwro zostało zwolnione z obowiązku kontroli raportu za rok 1988, ponieważ w poprzednich dwóch latach nie stwierdzono znaczących rozbieżności w trakcie kontroli. Rachunki za rok 1989 są obecnie badane;
 - c) rozmowy z następującymi członkami kierownictwa Elwro:
 - A. Musielak - Dyrektor Naczelny
 - J. Rudze - Z-ca Dyr. ds Ekonomiczno-Finansowych
 - B. Safader - Pełnomocnik Dyr. ds Spółek
 - J. Raziuk - Z-ca Głównego Księgowego
 - A. Bachmińska - Kierownik Działu Księgowości Zbiorczej
 - J. Jerominow - Kierownik Działu Księgowości Głównej
 - J. Łachan, - Z-ca Głównego Technologa

Chetan

- 1.7 Analizę przeprowadzono w Elwro w okresie od 4 grudnia 1989r do 15 grudnia 1989r. Uaktualniania dokonano w okresie od 13 do 15 lutego 1990 r.
- 1.8 Zakres tej analizy jest dużo mniejszy niż normalnych weryfikacji, które są robione według ściśle określonych standardów. Opieraliśmy się na dokumentach i wyjaśnieniach podawanych nam przez kierownictwo i pracowników Elwro. W czasie trwania prac dostarczana informacja nie była weryfikowana przez nas samodzielnie.
- 1.9 Treść niniejszego sprawozdania została potwierdzona przez kierownictwo Elwro jako zgodną ze stanem faktycznym (faktycznie dokładna).

2. RAPORTY FINANSOWE ZA OKRES CZTERECH LAT ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 1989. I UZUPEŁNIENIE O 1990r./wg I wersji bilansu/ ORAZ I KWARTAŁ 1991 r.

- 2.1 Angielskie tłumaczenia rachunków strat i zysków za okres czterech lat, zakończonych 30 grudnia 1989 r. oraz bilanse na koniec każdego z tych lat tak, jak zostały przedstawione przez ELWRO, są zamieszczone odpowiednio w zał. II i III.,
- 2.2 Te rachunki strat i zysków oraz bilanse zostały praktycznie odtworzone w formie, która będzie bardziej czytelna dla potencjalnych inwestorów zachodnich i zgodna z GAAP.

Rachunki strat i zysków

- 2.3 Przekształcone, historyczne rachunki kosztu, strat i zysków ELWRO za okres czterech lat, zakończone 31 grudnia 1989 r. oraz ich uzupełnienie o rok 1990 i I kwartał 1991 r. są następujące :

	lata zakończone 31 grudnia					I kw 1991 r.
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł	1990 mln zł	mln zł
Obrót /TURNOVER/	15.449	19.894	56.684	117.775	456.334	351.257
Wydatki ogółem /TOTAL EXPENDITURE/	/11.167/	/14.158/	/46.427/	/58.978/	/373.461/	/330.244/
	4.282	5.736	10.257	58.797	82.873	21.013
Otrzymane dywidendy /RECEIVED DIVIDENDS/	-	2	6	17	76	1
Zysk przed opodatkowaniem /PROFIT BEFORE TAXATION/	4.282	5.738	10.263	58.814	82.949	21.014
Opodatkowanie /TAXATION/	/3.063/	/3.326/	/6.422/	/15.207/	/16.124/	/2.091/
Dywidendy /DIVIDENDS/	-	-	-	/1.246/	/2.619/	/831/
Zysk zatrzymany	1.219	2.412	3.841	43.361	64.206	18.092
	=====	=====	=====	=====	=====	=====

- 2.4 Zmiany, które zostały dokonane w raportach finansowych, przedstawionych przez Elwro i ich podstawa są wyjaśnione w kolejnych paragrafach.
- 2.5 Obrót wykazywany w Elwro w rachunku strat i zysków zawiera podatek obrotowy. W związku z tym podatek obrotowy pokazany jest jako koszt. Wprowadziliśmy zmianę w zapisanym obrocie, aby pokazać jego wartość bez tego podatku. Podatek obrotowy jest podobny do podatku od wartości dodanej, występującego w Wielkiej Brytanii. Stawki zmieniają się w zależności od rodzaju dostarczanych wyrobów i usług. Inaczej niż w Wielkiej Brytanii, podatek ten jest ustalany tylko od sprzedaży dla odbiorców indywidualnych, a nie od sprzedaży dla innych przedsiębiorstw.
- 2.6 Rachunek strat i zysków był weryfikowany przez Elwro na koniec każdego roku finansowego w celu usunięcia z obrotu i z kosztów sprzedaży tej wartości sprzedaży, za którą nie wpłynęła gotówka. Zysk powstający w wyniku tej sprzedaży jest odraczany i włączany do pozostałych pasywów. Odwróciliśmy tę sytuację w naszych raportach. Od roku 1989 omawiana weryfikacja nie jest i nie będzie robiona.
- 2.7 Analizy obrotu i zysków w asortymentach, kraj odbiorcy i waluta są przedstawione w załączniku IV.
- 2.8 Amortyzacja, uwzględniana na rachunkach w każdym z analizowanych lat, przedstawiała się następująco:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Odpis amortyzacji	<u>188</u>	<u>207</u>	<u>315</u>	<u>517</u>

Odpis ten jest stosunkowo niski, ponieważ wiele ze środków trwałych używanych w Elwro było zakupionych wiele lat temu. Wiele z nich jest całkowicie

zamortyzowanych, i w każdym przypadku historyczne ceny zakupu większości środków są porównawczo niskie z powodu inflacji.

2.9 Stawki amortyzacyjne stosowane przez Elwro dla różnych grup środków trwałych są ustalane przez Radę Ministrów; obecnie stosuje się około 150 takich stawek. Ponieważ stawki te są wyznaczone, przedsiębiorstwa nie są w stanie dokonać samodzielnego oszacowania właściwego okresu eksploatacji tych środków. Jak wyjaśniono powyżej, wiele środków trwałych jest całkowicie zamortyzowanych choć są one ciągle w użyciu. To wskazywałoby, że relatywnie stosowane stawki amortyzacyjne są zbyt konserwatywne.

2.10 Widać, że wymagane są znaczne wydatki na naprawy i konserwacje w celu utrzymania środków trwałych w sprawności roboczej. Wydatki na te naprawy i konserwacje w każdym z analizowanych lat były następujące:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Naprawy i konserwacje	<u>447</u>	<u>594</u>	<u>946</u>	<u>454</u>

2.11 Spróbowaliśmy ocenić, jaki wpływ na wyniki miałyby wykorzystanie bardziej realnych stawek amortyzacji. Takie oszacowanie będzie wyraźnie subiektywne. Wspólnie z Elwro dokonano przeszacowania ustalonych okresów użytkowania środków trwałych i przeliczono zweryfikowaną stawkę amortyzacji dla każdego z analizowanych lat. Nie dokonano żadnego rozstrzygnięcia w rachunkach, ale oceniono, że kwota odpisu amortyzacyjnego mogłaby być zmniejszona o następujące wartości:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Zmniejszenie odpisu amortyzacyjnego	<u>35</u>	<u>80</u>	<u>102</u>	<u>128</u>

2.12 Dywidendy otrzymane obrazują dywidendy od różnych spółek, w które Elwro zainwestowało. W przypadku zastosowania zasad GAAP przy księgowaniu dochodu z tych udziałów w spółkach, najbardziej praktyczną byłaby zachodnia metoda "equity method of accounting". Nie dokonano żadnego rozstrzygnięcia ze względu na, zdaniem kierownictwa Elwro, mało istotne znaczenie wykazanych wielkości.

Rezerwy

2.13 Według polskich przepisów w dziedzinie księgowości, w odniesieniu do bardzo wielu transakcji, powszechnie stosowana jest konwencja księgowania ich bezpośrednio poprzez rezerwy. Według zachodnich przepisów GAAP jest to na ogół zabronione, ponieważ zasady te utrzymują wyraźne rozgraniczenie między kapitałem a rezerwami dochodowymi. W ciągu trzech lat, zakończonych 31 grudnia 1988r, było bardzo wiele tzw. "funduszy" przeznaczonych na różne cele i finansowanych z zysku po opodatkowaniu. Zasadnicze fundusze były następujące:

- I) Fundusz inwestycji
- II) Fundusz statutowy w środkach trwałych
- III) Fundusz statutowy w środkach obrotowych
- IV) Fundusz rozwoju
- V) Fundusz rezerwowy
- VI) Fundusz p.t.e.
- VII) Fundusz dla załogi
- VIII) Fundusz ryzyka i gwarancji
- IX) Fundacje i inne świadczenia
- X) Fundusz dla akwizycji
- XI) Fundusz efektów wdrożeniowych

2.14 W 1989r fundusze zostały zgrupowane i obecnie stosuje się tylko następujące :

- a/ Fundusz założycielski
- b/ Fundusz przedsiębiorstwa
- c/ Fundusz załogi
- d/ Fundusz akwizycyjny.

2.15 Fundusz założycielski został utworzony 31 grudnia 1989r. Ma on na celu wykazanie wartości tej części środków przedsiębiorstwa, które były zapewnione przez Państwo, a tym samym stanowią udział Państwa w przedsiębiorstwie. Jest on w przybliżeniu równy wartości środków trwałych i 25% wartości zapasów na dzień 31 grudnia 1985 r. Fundusz ten będzie zwiększony, jeśli Państwo zapewni dodatkowy kapitał lub odstąpi od dywidendy w którymś roku.

2.16 Elwro jest zobowiązane do płacenia dywidendy do Skarbu Państwa w oparciu o fundusz założycielski. Ta dywidenda za 1989r została ustalona na 45% od wartości tego funduszu.

2.17 Rozważyliśmy charakter funduszy i postaraliśmy się przeanalizować ruchy na różnych funduszach w celu określenia zysków pozostawionych w Elwro. Fundusze : na badania i rozwój, załogi, ryzyka i gwarancji, świadczeń, akwizycji oraz efektów wdrożeniowych są uważane za fundusze przeznaczone na przyszłe wydatki; środki na te fundusze były potraktowane jako odpis z rachunku strat i zysków, a bilanse funduszy zostały przeklasyfikowane jako prowizje (środki na wydatki przyszłych okresów).

2.18 Należy zauważyć, że w wielu przypadkach odpisy na te fundusze były ustalone przez rząd i dlatego niekoniecznie odzwierciedlają one odpowiednie potrzeby za każdy okres. Podział zysku na fundusz załogi i kwoty zapisywane w ciężar rachunku strat i zysków drogą ilustracji mogą być porównane z wykorzystaniem tego funduszu w każdym roku następująco:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
inne w koszty	30	52	82	129
podział zysku				
- tymczasowy	447	834	648	3.671
- ostateczny	-	-	66	347
inne	93	226	69	128
	<u>570</u>	<u>1.112</u>	<u>865</u>	<u>4.275</u>
inne uzyskanie				
- funduszu	<u>382</u>	<u>782</u>	<u>788</u>	<u>2.011</u>

Platego nie zweryfikowaliśmy raportów finansowych.

2.19) Inne fundusze są uważane głównie za fundusze kapitałowe. Jednak występują określone ruchy na tych funduszach, które wg zachodnich zasad GAAP byłyby włączone do rachunku strat i zysków. Salda te zostały uznane za powstające jako wynik otrzymanych od Państwa dotacji kapitałowych, zysków ze sprzedaży środków trwałych i przeszacowania zapasów. Na przykład fundusz rozwoju jest zasilany zyskami ze sprzedaży środków trwałych i odpisywany z podatkiem płaconym do Skarbu Państwa, równoznacznym z częścią stawki amortyzacji dla danego roku. Przy odtwarzaniu raportów finansowych uznawaliśmy lub obciążaliśmy rachunek strat i zysków saldem funduszy nie odnoszących się do odtworzonych zysków zatrzymanych i przewartościowań środków. Saldo (zapis po stronie MA) dla każdego z analizowanych lat było następujące:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
	<u>331</u>	<u>160</u>	<u>184</u>	<u>11</u>

Bilanse

2.20 Odtworzone historycznie koszty w bilansie ELWRO na koniec każdego czterech lat kończących się 31 grudnia oraz ich uzupełnienie o rok 1990 i I kwartał 1991 r są następujące :

	lata zakończone 31 grudnia				I kw 1991 r.	
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł	1990 mln zł	mln zł
Srodki trwałe /FIXED ASSETS/ Srodki niematerialne /INTANGIBLE ASSETS/	144	291	282	1.801	2.012	-
Srodki trwałe /FIXED ASSETS/	3.831	4.570	9.322	19.423	277.498	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	3.975	4.861	9.604	21.224	279.510	-
Srodki obrotowe : /CURRENT ASSETS/						
Zapasy /STOCKS/	5.810	7.322	12.977	46.592	92.294	-
Należności /DEBTORS/	6.107	10.730	19.711	90.741	178.474	-
Gotówka /CASH/	19	800	988	7.070	29.826	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	11.936	18.852	33.676	144.403	300.594	-
Zobowiązania krótkoterminowe /CREDITORS FALLING DUE WITHIN ONE YEAR/	/8.849/	/13.567/	/25.474/	/100.876/	/230.531/	-
Srodki obrotowe netto /NET CURRENT ASSETS/	3.087	5.285	8.202	43.527	70.063	-
Srodki ogólne pomniejszone o zobowiązania krótkoterminowe /TOTAL ASSETS LESS LIABILITIES/	7.062	10.146	17.806	64.751	354.271	-

Zobowiązania długoterminowe /ponad 1 rok/ /CREDITORS FALLING DUE AFTER ONE YEAR/	-	-	/690/	/3.605/	/15.464/	-
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów /RESERVES FOR FUTURE EXPENDITURES/	/618/	/1.290/	/1.747/	/3.416/	/8.643/	-
	6.444	8.856	15.369	57.730	325.466	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Fundusz założycielski /FOUNDING FUND/	-	-	-	2.833	15.245	-
Rezerwy zatrzymane /RETAINED RESERVES/	6.444	8.856	12.697	52.225		-
					310.221	-
Rezerwy przewartościowania /REVALUATION RESERVES/	-	-	2.672	2.672		
	6.444	8.856	15.369	57.730	325.466	-
	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Uwaga :

Wypełnienie danych za I kwartał 1991 r. jest niemożliwe
w powyższym układzie

/NOTE :/

/PROVIDING THE DATE FOR I QUARTER 1991 IN THE ABOVE ARRANGEMENT
IS IMPOSSIBLE/.

2.21 Zmiany, które zostały wprowadzone do raportów finansowych
przedstawionych przez ELWRO i ich podstawa są wyjaśnione
w dalszych paragrafach.

2.22 Środki niematerialne zawierają wydatek na badania i rozwój,
licencje i patenty. W stosowanych w ELWRO zasadach
księgowania te pozycje są zawarte w zapasach;
przeklasyfikowaliśmy je na środki trwałe. Zgodnie z zachodnimi
przepisami GAAP, zasada księgowania w ELWRO ma na celu
amortyzację kosztu takich pozycji wchłoniętych w produkcję,
której one dotyczą. Rozumiemy, że wydatki na badania i
rozwój nie były bilansowane w żadnym z okresów księgowania
do 31 grudnia 1988 r /choć pewne wydatki bilansowane
były w 1989 r/. Widać, że poziom wydatków w tych latach
był względnie stały, a porównanie rachunków strat i zysków
za cztery lata nie wydają się być zniekształcone w sposób
znaczący; dlatego nie staraliśmy się odtworzyć tych rachunków.

2.23 Trwałe środki materialne w każdym z tych czterech lat omówione w tym rozdziale były następujące:

	31 grudzień			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Środki w trakcie budowy	463	972	1.976	7.472
Środki trwałe:				
Koszt/ wartościowanie	6.134	6.785	13.318	21.534
Umorzenie	(2.766)	(3.187)	(5.972)	(9.583)
	<u>3.831</u>	<u>4.570</u>	<u>9.322</u>	<u>19.423</u>

2.24 Środki w trakcie budowy są klasyfikowane przez Elwro jako zapasy. Zaliczyliśmy je do środków trwałych zgodnie z zasadami GAAP. Zgodnie z tymi zasadami środki takie nie są amortyzowane przez Elwro dopóki się z nich nie korzysta.

2.25 W ramach materialnych środków trwałych wykazano następujące kwoty w odniesieniu do budynków:

	31 grudzień			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Koszt/wartość	3.371	4.185	8.474	12.312
Umorzenie	(766)	(813)	(1.790)	(1.879)
	<u>2.605</u>	<u>3.372</u>	<u>6.684</u>	<u>10.433</u>

W wartości środków trwałych nie jest uwzględniona wartość gruntu, na którym usytuowane są budynki, które to grunty są własnością państwową. Elwro ma prawo wykorzystywać te grunty na podstawie 99-letniej

dzierżawy, która jest najdłuższym okresem dzierżawy w Polsce. Powierzchnia gruntu zajmowanego obecnie przez Elwro wynosi 381 hektarów, przy ogólnej rocznej opłacie za dzierżawę wynoszącej 1.085,2 mln zł.

Zostaliśmy poinformowani przez kierownictwo Elwro, że wartość rynkowa tych gruntów na dzień 31 grudnia 1989r wynosi 1,9 mld zł. Należy się jednak spodziewać, że faktyczny koszt nabycia może być niższy dla Elwro z uwagi na długoletni okres użytkowania.

- 2.26 Ogólnie do 31.12.1989 r. w praktyce Elwro do środków trwałych zaliczało się środki o początkowym koszcie większym niż 250.000 tys. zł z przewidywanym okresem używalności dłuższym niż 1 rok. Pewne środki, które spełniają te kryteria, ale które są odnoszone do jednego wyrobu lub jednego kontraktu, włączone są w zapasy i amortyzowane w trakcie produkcji. Przeklasyfikowaliśmy te pozycje do środków trwałych. Od 1.01.1990 r. środki mające początkową wartość większą niż 1 mln zł oraz przewidywany okres użytkowania dłuższy niż 1 rok są zaliczane do środków trwałych.
- 2.27 Wszystkie środki trwale zostały przewartościowane wg stanu z 1-go stycznia 1988r do poziomu cen z 31 grudnia 1986r z wykorzystaniem wskaźników ustalonych przez Ministerstwo Finansów. Przewartościowanie środków, poza gruntem i budynkami, nie jest praktykowane na Zachodzie. W rachunkach nie wprowadziliśmy zmian, które miałyby na celu oddzielenie tego przewartościowania.
- 2.28 Dowiedzieliśmy się, że polski Rząd kończy obecnie przygotowanie dokumentów, które będą wymagały od przedsiębiorstw przewartościowania ich środków trwałych w ciągu kwietnia 1990r do poziomu cen z 1 lutego 1990. Ministerstwo Finansów ogłosi wskaźniki do obliczania sumy przewartościowania. Wykorzystując wskaźniki opublikowane ostatnio przez Ministerstwo w projekcie, Elwro obliczyło różnicę wynikającą z przewartościowania na dzień 1 lutego 1990 w wysokości

89.821 mln zł. Jest to porównywalne z naszym wyliczeniem zmiany kosztów bieżących w odniesieniu do środków trwałych w wysokości 239.616 mln zł, co zostało przedstawione w paragrafie 4.3; przy czym obliczenie było dokonane przy wykorzystaniu wskaźnika do określenia inflacji, który ELWRO uznało za reprezentatywny dla własnego doświadczenia z inflacją. Dowiedzieliśmy się, że zaproponowane przez Ministerstwo wskaźniki mogą się zmienić po uzyskaniu wiarygodnej statystyki dotyczącej inflacji jakiej doświadczyły przedsiębiorstwa przemysłowe.

2.29 ELWRO księguje swoje udziały w innych spółkach wg kosztu. Jak wyjaśniono w paragrafie 2.12 najbardziej zgodne z zasadami GAAP byłoby księgowanie spółek wg metody /zwykłego/ księgowania /equity method of accounting/. Udział mógłby być włączony do bilansu jako wartość netto. Nie wprowadzono tutaj żadnego rozstrzygnięcia z powodu braku większego znaczenia tych wielkości, o czym poinformowało kierownictwo ELWRO.

2.30 Zapasy w każdym z 4 lat uzupełnione o 1990 r. rozpatrywane w tym rozdziale były następujące:

lata zakończone 31 grudnia

	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł	1990 mln zł
Surowce /RAW MATERIALS/	3.714	4.786	7.120	21.786	57.685
Produkcja w toku /WORK IN PROGRESS/	1.013	1.446	2.375	10.613	18.426
Wyroby gotowe /FINISHED GOODS/	83	130	269	858	6.252
Towary /GOODS FOR SALE/	1.000	960	3.213	13.335	9.931
	-----	-----	-----	-----	-----
	5.810	7.323	12.977	46.592	92.294

2.31 Zapasy są wartościowane tak, jak na Zachodzie przy niższym koszcie i wartości netto. Koszt, również zgodnie z zasadami GAAP, zawiera odpowiednią sumę ogólnych wydatków związanych z bezpośrednią produkcją. Koszt surowców jest liczony na zasadzie "ostatnie przyszło - pierwsze wyszło", jak w Stanach Zjednoczonych. Przewartościowania zapasów były dokonane w niektórych przypadkach, gdy było to wymagane przez rząd. Takie przewartościowania nie stanowią materiału dla tej analizy.

2.32 Poziom zapasów wyrobów gotowych odzwierciedla wysoki poziom sprzedaży w ostatnim kwartale roku i fakt, że ogromna większość produkcji Elwro ma zbyt.

2.33 Elwro dostarczyło nam analizę zapasów dotyczącą wyrobów nie produkowanych już przez to przedsiębiorstwo. Kwoty zawarte w zapasach dotyczących analizowanych lat były następujące:

	31 grudzień			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
	<u>214</u>	<u>352</u>	<u>582</u>	<u>2.242</u>

2.34 Kierownictwo Elwro informuje nas, że są to rzadkie przypadki, gdy przedsiębiorstwo nie jest w stanie sprzedać takich zapasów po co najmniej ustalonych cenach. Widać wyraźnie, że dla funkcjonowania serwisu konieczne jest posiadanie określonego poziomu zapasów części zamiennych.

2.35 Produkcja, w toku i wyroby gotowe są inwentaryzowane raz do roku. Wszystkie zapasy, za wyjątkiem produkcji w toku, są inwentaryzowane metodą ciągłą i są liczone co najmniej raz w roku. Zapasy w poszczególnych magazynach są również inwentaryzowane w przypadku nieobecności magazyniera powyżej 30 dni.

2.36 Jak wyjaśniono powyżej, w paragrafie 2.22, wydatki na badania i rozwój, licencje i patenty zostały przeklasyfikowane z zapasów do niematerialnych środków trwałych. Podobnie, środki w trakcie budowy i określone środki, które mogłyby być zakwalifikowane do środków trwałych, lecz uznane za odnoszące się do jednego wyrobu lub jednego kontraktu, zostały przeklasyfikowane do materialnych środków trwałych.

2.37 Należności w każdym z czterech lat omawianych w tym rozdziale były następujące:

	31 grudzień			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Należności handlowe	5.681	10.256	17.565	90.088
Należności inne	426	474	2.146	653
	-----	-----	-----	-----
	<u>6.107</u>	<u>10.730</u>	<u>19.711</u>	<u>90.741</u>

2.38 Przedsiębiorstwa państwowe w Polsce odczuwają trudności, związane z przepływem pieniędzy. Pod względem regulowania płatności są powiązane łańcuchem nieotrzymanych należności. Należności przedstawiają następujące liczby dni sprzedaży dla każdego roku:

	1986	1987	1988	1989
	dni	dni	dni	dni
	<u>134</u>	<u>188</u>	<u>113</u>	<u>279</u>

Pomimo ewidentnej poprawy w 1988r liczby te są tym nie mniej rzeczywiście bardzo duże, gdy uświadomimy sobie, że standardowe warunki sprzedaży wymagają

realizacji w ciągu 30 dni dla sprzedaży krajowych, a zapłata dla sprzedaży eksportowych jest dokonywana akredytywą. Do końca 1989r kary za opóźnienia w zapłacie były ściągane przy rocznej stawce wynoszącej 120%, ale przedsiębiorstwa chętnie płaciły te kary, ponieważ były one niższe od stawek procentu bankowego. Od 1 stycznia 1990r kary są obliczane w stawkach miesięcznych wyższych od oprocentowania bankowego. Kolejną przyczyną wysokiego poziomu należności, występującego przy końcu każdego roku, jest nierównomierny model sprzedaży z dużą jej wartością w ostatnim kwartale roku. Działo się tak szczególnie w roku 1989.

39 Ponieważ bankructwa nie są powszechne, rozumiemy, że przypadki ostatecznego nieściągnięcia należności wraz z narośniętymi karami są rzadkością. Dlatego też przypadki spisania w straty przeterminowanych należności nie zdarzają się.

40 Elwro prowadzi rachunki w złotych i dolarach USA.

41 Zobowiązania z rocznym okresem spłaty dla każdego z czterech lat analizowanych w tym rozdziale były następujące:

	31 grudzień			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Przebieg obrotowy	2.133	2.904	5.662	10.600
Zobowiązania				
krótkoterminowe	6.188	10.062	18.783	87.645
Zobowiązania z tytułu				
operacji trwałych	95	217	461	2.275
inne zobowiązania	433	384	568	356
	<u>8.849</u>	<u>13.567</u>	<u>25.474</u>	<u>100.876</u>

2.42 Zobowiązania, z okresem spłaty dłuższym niż 1 rok zawierają pożyczkę bankową, zaciągniętą na zakup środków trwałych. Jest to włączone przez Elwro do funduszu inwestycyjnego. Przeklasyfikowaliśmy je jako zobowiązania z okresem spłaty dłuższym niż 1 rok.

2.43 Rezerwy na wydatki przyszłych okresów w każdym z czterech lat, omówionych w tym rozdziale, były następujące:

	31 grudzień			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Fundusz na badania i rozwój (f.p.t.e.)	63	308	138	--
Fundusz załogi	501	831	908	3.172
Inne fundusze	54	151	701	244
	<u>618</u>	<u>1.290</u>	<u>1.747</u>	<u>3.416</u>

2.44 Ruchy w rezerwach w każdym z czterech lat, analizowanych w tym rozdziale, mogą być prześledzone następująco:

	31 grudzień			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
<u>Rezerwy zatrzymane</u>				
Bilans otwarcia	5.225	6.444	8.856	12.697
Zysk za rok	1.219	2.412	3.841	42.361
Przeniesienie do funduszu założycielskiego	--	--	--	(2.833)
	<u>6.444</u>	<u>8.856</u>	<u>12.697</u>	<u>52.225</u>

Rezerwa przewartościowania

Bilans otwarcia	--	2.672
przewartościowanie	2.672	--
	-----	-----
Bilans zamknięcia	<u>2.672</u>	<u>2.672</u>

Dane finansowe wyrażone w dolarach USA

- 45 W Załączniku VII przedstawione są rachunki strat i zysków kosztów historycznych i bieżących dla każdego z analizowanych lat, przeliczone na dolary USA.
- 46 Rachunki strat i zysków zostały przeliczone na dolary USA zarówno według średniego kursu wymiany w danym roku oraz kursu na koniec roku a bilanse zostały przeliczone według kursu obowiązującego w momencie sporządzania bilansu. W świetle znacznych zmian w 1988 zarówno średni arytmetyczny jak i średni ważony kurs wymiany zostały obliczone dla tego roku. Oba kursy zostały wykorzystane do obliczenia wartości przeliczonych na dolary USA za rok 1988.
- 47 Z załącznika VII wynika, że wartość środków netto w warunkach kosztów historycznych wyrażone w USD została obniżona z 32 608 000 USD na dzień 31 grudnia 1986 do wartości 8 923 000 USD na dzień 31 grudnia 1989. Było to spowodowane znacznym spadkiem wartości złotówki do dolara USA. Spadek ten był szczególnie ostry w 1988.
- 48 Wykorzystując rachunek strat i zysków za rok 1989 przeliczony według średniego ważonego kursu oraz bilans przeliczony według kursu obowiązującego na koniec roku, na pierwszy rzut oka na pierwszy rzut oka, straty w roku 1989, wynikłe z takich różnic wymiany, wyniosły 32.051.000 US\$, przy następującym obliczeniu:

	tys. US\$
Środki netto na 1 stycznia 1988	30.581
Zyski zatrzymane dla danego roku	10.393
	<hr/>
	40.974
Środki netto na 31 grudnia 1989	(8.923)
	<hr/>
Strata wynikająca z wymiany	32.051
	<hr/> <hr/>

W przygotowywanych w przyszłości przez udziałowca zachodniego rachunkach, zawierających wyniki Elwro, uwzględnienie strat w danym roku może okazać się konieczne. Będzie to uzależnione od metodologii księgowania, zastosowanej przez zachodniego udziałowca i innych przepisów, określających sposób prowadzenia rachunków, włączając zakres, przy którym zachodni udziałowiec byłby w stanie dokonać przewartościowania środków.

RAPORTY FINANSOWE KOSZTÓW BIEŻĄCYCH ZA OKRES CZTERECH LAT, ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 1989R.

- W rozdziale tym omawiane są pewne zmiany w kosztach bieżących, w stosunku do odtworzonych rachunków kosztów historycznych przedstawionych w rozdziale 2, które ilustrują wpływ inflacji na rachunkach Elwro.
- Przez kilka lat inflacja w Polsce przebiegała na poziomie wyższym od jej poziomu w uprzemysłowionych krajach zachodnich, a w drugiej połowie 1989r inflacja wzrosła znacznie do poziomu uważanego za hiperinflację. Program gospodarczy przyjęty z Międzynarodowym Funduszem Walutowym zaplanowany aby między innymi obniżyć inflację, został wprowadzony od 1 stycznia 1990 r.
- W kontekście inflacji, odczuwanej przez Elwro w analizowanym okresie, wyniki i kondycja finansowa w historycznych rachunkach strat i zysków oraz w bilansach nie przedstawiają dokładnie rzeczywistych wyników i pozycji finansowej przedsiębiorstwa. Przedawnione koszty historyczne wynikają z bieżących dochodów tworzących zysk, który nie uwzględnia zmiany cen przetrzymywanych zapasów, wynikającej z inflacji, ponieważ zyski są realizowane w roku innym niż rok, w którym ponoszony jest wydatek. Dodatkowo, koszty środków zakupionych w innym czasie, przy innych poziomach cen, są łączone dla stworzenia bilansu kosztu historycznego, który nie przedstawia sobą bieżącej wartości środków.
- Metoda księgowania kosztów bieżących (nie stosowana w Polsce) ma dostarczyć kierownictwu informacji poradczych, stosowanych w szczególności w okresie inflacji, a dotyczących spraw takich, jak:
- uzyskiwanie pozytywnych rezultatów finansowych przedsiębiorstwa;
 - zwrot kapitału;
 - polityka cenowa, sterowanie kosztami i decyzje w zakresie dystrybucji (wyrobów);
 - polityka finansowa.

Osiągane jest to poprzez odpisanie z zysku pewnych dodatkowych kwot, niezbędnych do rewaloryzacji środków trwałych, zapasów i różnicy pomiędzy należnościami a zobowiązaniami w kosztach historycznych (ang. "historic cost net operating assets") w ciężar kosztów bieżących, chroniąc w ten sposób bazę kapitałową przedsiębiorstwa.

- 3.5 Stosowanie metody księgowania kosztów bieżących jest od dawna krytykowane ze względu na konieczność dokonywania subiektywnych założeń przy wprowadzaniu korekt oraz na trudności w rozumieniu i interpretacji wyników przez osoby nie będące księgowymi. Metoda taka nie jest powszechnie przyjęta i próby wprowadzenia jej przymusowo, np. w Wielkiej Brytanii, zakończyły się niepowodzeniem.

Wskaźniki

- 3.6 Wybór wielu różnych wskaźników i innych mierników inflacji był rozważany i dyskutowany z kierownictwem Elwro. Rozważane były następujące zasadnicze mierniki:
- I) ogólny wskaźnik wzrostu cen dóbr konsumpcyjnych;
 - II) ogólny wskaźnik wzrostu cen dostaw;
 - III) pewne wybrane wskaźniki dostępne przy wzroście cen dostaw;
 - IV) oficjalny kurs wymiany złotego na dolar USA;
 - V) rynkowy kurs wymiany złotego na dolar USA.
- 3.7 Oceniono, że pierwszy miernik jest najmniej użyteczny, ponieważ nie odzwierciedla adekwatnie inflacji w cenach wyrobów istotnych dla gospodarki Elwro. Mierniki drugi i trzeci zostały ocenione jako lepsze dla określenia inflacji w cenach wyrobów istotnych dla gospodarki Elwro na rynku krajowym. Mimo, że znaczna część ilości zakupów Elwro pochodzi z importu, kierownictwo Elwro uważa, że wysoki poziom dotacji odnoszących do dostaw takich, jak węgiel (dotacje te mają być zmniejszone lub zlikwidowane w 1990r) miały wpływ na utrzymanie cen krajowych na

szczerze niskim poziomie i wobec tego mierniki te są nieodpowiednie dla naszych celów.

Kierownictwo Elwro jest zdania, że rynkowy kurs wymiany złotego na dolar USA jest najlepszym miernikiem inflacji przy dostawach do tego przedsiębiorstwa, chociaż mają na to wyraźny wpływ czynniki inne niż inflacja. Nie jest możliwe wykorzystanie tego kursu dla wyprowadzenia wskaźników, ponieważ nie opublikowano dokładnej statystyki. Uzgodniono, że wartość wzrostu kursu oficjalnego jest w przeważającej części tego okresu równa do wzrostu rynkowego kursu wymiany. Dlatego też oficjalny kurs wymiany złotego na dolara został wykorzystany dla ustalenia przybliżonych wskaźników inflacji.

Analiza oficjalnego kursu wymiany jest przedstawiona w załączniku V.

W historycznych kosztach rachunków strat i zysków wprowadziliśmy cztery zmiany, dotyczące kosztów bieżących. Zostały one wyjaśnione poniżej.

Zmiana kosztów sprzedaży ("COSA")

MA ma na celu ustalenie różnicy między bieżącymi kosztami sprzedaży i historycznymi kosztami sprzedaży. Koszt bieżący sprzedaży jest kalkulowany jako koszt odtworzenia dla firmy z datą sprzedaży zapasów zużytych w ciągu roku. W celu obliczenia COSA weryfikowaliśmy zapasy początkowe i końcowe względem średniego kosztu bieżącego w tym okresie wykorzystując wskaźniki. Weryfikacja ta jest różnicą między ruchem w historycznych i bieżących kosztach zapasów. Koniecznym okazało się założenie, że zakupy są dokonywane równomiernie w ciągu roku i są przyporządkowane do sprzedaży, która przebiega równomiernie w ciągu roku. Szczegółowe obliczenia COSA są zawarte w załączniku VI.

Zmiana w amortyzacji

3.12 Zmiana w amortyzacji jest różnicą między bieżącym kosztem amortyzacji a historycznym kosztem amortyzacji. Bieżący koszt amortyzacji został obliczony na podstawie kosztów bieżących środków trwałych w okresie użytkowania, który jest założony w cenach średniorocznych. Został on obliczony w sposób następujący:

Amortyzacja kosztów bieżących	=	Amortyzacja kosztów historycznych	*	Średni wskaźnik dla roku ----- Wskaźnik w momencie przewartościowania
-------------------------------	---	-----------------------------------	---	---

Szczegółowe obliczenia zmiany amortyzacji są przedstawione w załączniku VI.

Zmiany w należnościach i zobowiązaniach krótkoterminowych ("MWCA")

3.13 MWCA umożliwia wpływ zmian cen na należności i zobowiązania krótkoterminowe. Należności i zobowiązania krótkoterminowe są określone jako należności pomniejszone o zobowiązania o taką wartość, jaka jest osiągana z codziennej działalności gospodarczej. Do bilansu nie zostały wprowadzone żadne zmiany uwzględniające te korekty. Obliczenie jest podobne do COSA, ponieważ porównany jest ruch netto w warunkach kosztów bieżących i historycznych. Szczegółowe obliczenia MWCA są przedstawione w załączniku VI.

Zmiany inflacyjne w pożyczkach bankowych

3.14 Poprzednie trzy zmiany są zmianami zysków w kosztach historycznych, które pozwalają na przyśpieszenie konkretnych zmian cenowych w wartości "net operating assets" w działalności gospodarczej. Z powodu

zadłużenia przedsiębiorstwa, część tych zmian została sfinansowana przez stronę trzecią; zmiany inflacyjne wyodrębniają część innych zmian finansowanych w taki sposób. Część zmian, które mają być dodane z powrotem do rachunku strat i zysków jest określana poprzez porównanie średniej wartości długów netto, w oparciu o bilanse otwarcia i zamknięcia kosztów bieżących, do średniej wartości "net operating assets" w tych samych bilansach. Wartość długów netto powstała ze zobowiązań gotówkowych przedsiębiorstwa pomniejszonych o należności gotówkowe. "Net operating assets" zawierają środki trwałe, zapasy i różnicę między należnościami i zobowiązaniami w warunkach kosztów bieżących. Szczegółowe obliczenia zmian inflacyjnych w pożyczkach są przedstawione w załączniku VI.

3.15 Odtworzone bieżące koszty rachunku strat i zysków dla okresu czterech lat, zakończonego 31 grudnia 1989r są następujące:

	lata zakończone 31 grudnia			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Zysk przed opodatkowaniem	4.282	5.738	10.263	58.814
Zmiany przy kosztach bieżących:				
Koszt sprzedaży	(6.832)	(2.727)	(4.616)	(35.569)
Należności i zobowiązania krótkoterminowe	(182)	238	(31)	230
Amortyzacja	(196)	(438)	(584)	(3.924)
	-----	-----	-----	-----
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących	(2.928)	2.811	5.032	19.551
Zmiany inflacyjne przy pożyczkach bankowych	1.182	400	755	1.063
	-----	-----	-----	-----
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących przed opodatkowaniem	(1.746)	3.211	5.787	20.614
Podatek	(3.063)	(3.326)	(6.422)	(15.207)
Dywidenda	--	--	--	(1.246)
	-----	-----	-----	-----
Zysk zatrzymany / (strata)	<u>(4.809)</u>	<u>(115)</u>	<u>(635)</u>	<u>(4.161)</u>

Bilanse

3.16 Odtworzone bilanse kosztów bieżących za okres czterech lat, kończący się 31 grudnia 1989r są następujące :

	31 grudzień			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Srodki trwałe:				
Srodki niematerialne	144	291	282	1.801
Srodki materialne	6.503	10.892	18.929	259.039
	-----	-----	-----	-----
	6.647	11.183	19.211	260.840
Srodki obrotowe:				
Zapasy	5.753	7.811	13.587	167.472
Należności	6.107	10.730	19.711	90.741
Gotówka	19	800	988	7.070
	-----	-----	-----	-----
	11.879	19.341	34.286	265.283
Zobowiązania				
krótkoterminowe (do jednego roku)	(8.849)	(13.567)	(25.474)	(100.876)
	-----	-----	-----	-----
Srodki bieżące netto	3.030	5.774	8.812	164.407
Srodki ogółem pomniejszone o zobowiązania				
Zobowiązania długoterminowe (powyżej 1-go roku)	--	--	(690)	(3.605)
Rezerwy na przyszłe wydatki				
	(618)	(1.290)	(1.747)	(3.416)
	-----	-----	-----	-----
	9.059	15.667	25.586	418.226
	=====	=====	=====	=====
Fundusz założycielski	--	--	--	2.833

Zatrzymane rezerwy	416	301	(334)	944
Rezerwy przewartościowania	--	--	2.672	2.672
Rezerwa na koszty bieżące	8.643	15.366	23.248	411.727
	-----	-----	-----	-----
	9.059	15.667	25.586	418.226
	=====	=====	=====	=====

3.17 Dwie zmiany w kosztach bieżących wprowadzono do bilansów kosztów historycznych. Są one wyjaśnione poniżej.

Środki trwałe

3.18 Wycena kosztów bieżących środków trwałych jest formą pokazania w bilansie ich wartości dla przedsiębiorstwa. Metoda wyceny, którą wykorzystaliśmy, jest oparta na wyliczeniu wskaźnika księgowanej wartości netto środków na koniec każdego okresu księgowego. Środki trwałe Elwro były przeszacowane w bilansie w roku 1988 do wartości cen istniejących w dniu 31 grudnia 1986r. Wartości z roku 1988 odnieśliśmy do kosztu i umorzenia na koniec lat 1987 i 1986, biorąc pod uwagę zakupy i sprzedaż tych środków w analizowanych latach. Nie brano pod uwagę zmian wymaganych do odzwierciedlenia bieżących kosztów środków sprzedanych w tym okresie.

Zapasy

3.19 Zapasy są wykazane w bilansie kosztów bieżących, aby wykazać ich wartość dla przedsiębiorstwa. Zostało to obliczone metodą przeszacowania zapasów od poziomu cen w dniu zakupu do poziomu cen na koniec roku. W celu wykonania obliczeń, założyliśmy, że zapasy są przeciętnie kupowane na 3 miesiące przed końcem roku. Wartość zapasów w kosztach bieżących została obliczona następująco:

Zapasy w kosztach bieżących	=	Zapasy w kosztach historycznych	*	Wskaźnik na dzień bilansu ----- Wskaźnik na dzień zakupu
-----------------------------------	---	---------------------------------------	---	--

Szczegółowe obliczenia tej zmiany w zapasach są zawarte w załączniku VI.

Rezerwa kosztu bieżącego

3.20 Bilans kosztu bieżącego zawiera rezerwę kosztu bieżącego, jako dodatkową do rezerw włączonych w bilansie kosztu bieżącego. Rezerwa ta zawiera następujące pozycje, które zostały odzwierciedlone w bilansie kosztu bieżącego i w rachunku strat i zysków:

- * niezrealizowane nadwyżki przewartościowania środków trwałych i zapasów;
- * wartości równe zmianom zbiorczym wprowadzonym do zysku wynikającego z kosztów historycznych, a mianowicie:
 - * COŚA;
 - * zmiana amortyzacji
 - * MWCA
 - * zmiany inflacyjne w pożyczkach bankowych.

4 TRANSFER/dot. dywidend/ DLA UDZIAŁOWCA ZACHODNIEGO

- 4.1 W celu zapewnienia proporcjonalnego udziału w zysku partnerowi zachodniemu, konieczne jest przekształcenie się Elwro przy ograniczonej odpowiedzialności jako spółkę akcyjną albo spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Dla każdego z tych przypadków sposób przekształcenia i większość ogólnych zasad regulujących działanie takiej spółki są określane przez Ustawę o Działalności Gospodarczej z Udziałem Podmiotów Zagranicznych ("Ustawa").
- 4.2 Ustawa uchwalona 23 grudnia 1988 r weszła w życie 1 stycznia 1989, r; była następnie zmieniona 28 grudnia 1989 r z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1990 r. Zgodni z Artykułem 4 pewne postanowienia związane z Ustawą, dotyczące podatku dochodowego i transferu zysków, powinny zostać zmienione w latach 1990-95. Spółki objęte Ustawą, w ciągu 14 dni od daty wejścia w życie zmian, powinny zgłosić Agencji d/s Inwestycji Zagranicznych czy życzą sobie by zmiany je obowiązywały czy też nie.
- 4.3 Ustawa zakłada, że zyski są zwolnione od zbiorczego podatku dochodowego przez pierwsze trzy lata od daty rozpoczęcia działalności handlowej. Te "wakacje" podatkowe mogą być wydłużone przez Agencję na dodatkowe trzy lata, gdy spółka działa w określonych dziedzinach. Dziedziny te obejmują obecnie: produkcję systemów komputerowych, elektronicznego sprzętu przetwarzani danych i oprogramowania komputerów.
- 4.4 Po upływie "wakacji" podatkowych podstawowa stawka dla zbiorczego podatku dochodowego wynosi 40%. Jednakże spółka jest uprawniona do ulg i zwolnień - wynika to z zasad stosowanych dla jednostek gospodarki nieuspołecznionej. W roku kończącym się 31 grudnia 1989r, Elwro było uprawnione do obniżenia stawki podatkowej o 20 %, w związku z ulgami obejmującymi preferowane dziedziny działalności przemysłowej oraz preferowane inwestycje. Przewiduje się, że porównywalne ulgi obniżą stawkę również w 1990 r - obniżka wyniesie

11 %. Elwro ma nadzieję że po utworzeniu spółki taka ulga będzie w dalszym ciągu możliwa do wykorzystania, gdy Elwro nie będzie jednostką gospodarki uspołecznionej; chociaż pytanie to pozostaje jednak akademickim, ponieważ "wakacje" podatkowe, o których mowa w paragrafie 2.3 powyżej, mają zastosowanie i nie jest możliwa do przewidzenia sytuacja w przyszłości, po ich wygaśnięciu.

- 4.5 Według Artykułu 17.4 Ustawy, spółki są zobowiązane do utworzenia funduszu rezerwowego z zysku po opodatkowaniu. Stawka odpisu wynosi 8 % zysku po opodatkowaniu, ale kwota ta nie musi być odpisywana, gdy fundusz osiągnie stan 4 % kosztów spółki w roku finansowym. Ustawa nie zakłada takiego przypadku, ale może zaistnieć dla Elwro możliwość przydzielenia części swojego funduszu zakładowego na fundusz rezerwowy spółki w momencie jej tworzenia; tak więc nie będzie wymagane niezwłoczne przekazywanie 8 % zysku rocznie.
- 4.6 Według artykułu 19 Ustawy, udziałowiec zagraniczny może nabywać walutę zagraniczną w upoważnionym polskim banku dewizowym w celu przekazania dywidend w wysokości którą spółka osiągnęła jako nadwyżkę eksportową w walucie wymiennej. Przy obliczaniu nadwyżki, przekazane przez zagranicznych pracowników sumy, otrzymywane jako wynagrodzenia ze spółki, muszą być potrącone. W zakresie, w jakim zyski przekraczają nadwyżkę eksportową, inwestor zagraniczny może nabyć walutę zagraniczną w wysokości 15 % zysku rocznego. Dywidendy mogą być przekazywane dopiero po zweryfikowaniu zysku. To czy odsetki uzyskiwane w twardej walucie z racji ulokowania kwoty w banku zagranicą mogą być w rzeczywistości dodawane do nadwyżki eksportowej obliczanej dla celów związanych z dywidendą będzie zależało od ostatecznie struktury inwestycji.
- 4.7 Istnieją lub są negocjowane umowy o ochronie inwestycji pomiędzy Polską a niektórymi krajami. W przypadku gdy dywidendy byłyby ograniczane jak opisano w paragrafie 2.6 z powodu niewystarczającej na pokrycie dywidend

nadwyżki eksportowej traktaty te po ratyfikacji pozwalają udziałowcowi zagranicznemu z krajów związanych takim traktatem otrzymać dywidendy większe niż 15%.

4.8 Należy zaznaczyć, że eksport Elwro w walutach wymiennalnych wynosi około 1 % całości obrotu; większość eksportu do innych krajów RWPG jest dokonywana w rublach transferowych, które nie są zaliczane do walut wymiennalnych w świetle artykułu 19 Ustawy. Porozumienia pomiędzy członkami RWPG są obecnie renegowane i dykcja ELWRO oznajmiła nam, że negocjacje te doprowadzą do istotnego udziału sprzedaży Elwro w krajach RWPG w walutach wymiennalnych. Dykcja Elwro sporządziła dla nas obliczenia, które wskazują, że gdyby w 1989r wartość eksportu, zrealizowanego w rublach transferowych, była zrealizowana w twardej walucie, to uzyskano by nadwyżkę wynoszącą ok. 50,6 mld zł dla celów związanych z dywidendą za ten rok.

4.9 Podatek od wynagrodzeń przy dywidendach wynosi 30% do czasu zawarcia porozumień dotyczących podwójnego opodatkowania.

4.10 Przy założeniu, że zysk za rok 1989 przed opodatkowaniem, w wysokości 62.851 mln zł, pokazany powyżej w paragrafie 1.1, jest zyskiem do opodatkowania Elwro jako spółki, poniższe dane będą maksymalnym zyskiem do podziału w okresie początkowym według polskich przepisów podatkowych, gdy będą obowiązywały "wakacje" podatkowe i w latach późniejszych.

Stawka podatku dochodowego w Polsce	0%		40%	
	mln zł	tys. US\$	mln zł	tys. US\$
Zysk do opodatkowania	62.851	15.420	62.851	15.420
Zbiorczy podatek dochodowy	-	-	(25.140)	(6.168)
Wartość do podziału	62.851	15.420	37.711	9.252

4.11 Konsekwencje podatkowe związane z otrzymaniem dywidend przez zachodniego udziałowca, w odniesieniu do celów podatkowych będą zleżeć zarówno od kraju, w którym znajduje się jego siedziba jak i od warunków umów o podwójnym opodatkowaniu pomiędzy Polską i krajem udziałowca. Dlatego każdy udziałowiec będzie dlatego musiał rozważyć swoją pozycję w świetle specyficznych przepisów podatkowych, mających zastosowanie do tych okoliczności.

4.12 Sytuacja podatkowa odbiorcy dywidend będzie szczególnie ważna w pierwszych latach, gdy w Polsce obowiązywać będą "wakacje" podatkowe ponieważ bardzo prawdopodobne jest, że rzeczywista stopa podatku, nałożonego na zyski wypracowane i przekazane z Polski w ciągu tych lat będzie stopą podatku obowiązującą w kraju-siedzibie odbiorcy dywidend. Może to być przedstawione na obliczeniach transferu do brytyjskiej firmy, której normalna stopa podatku wynosi 35 %. Przy dokonywaniu obliczeń założono, że:

- * zachodni udziałowiec ma 100 % uprawnień w Elwro z racji spółki;
- * ELWRO ma nadwyżkę w walucie obcej wystarczającą dla pokrycia dywidend w całości;

- * zysk przed opodatkowaniem, z paragrafu 1.1 powyżej, zaplanowany na rok kończący się 31 grudnia 1989 r, jest zyskiem do opodatkowania ELWRO jako spółki;
- * zyski po opodatkowaniu polskim podatkiem dochodowym są rozdzielane w całości.

Obliczenia zostały przedstawione dla roku, w którym zastosowanie mają "wakacje" podatkowe i lat kolejnych, gdy podatek wynosi 40 %. Dla łatwiejszego zrozumienia, obliczenia są przedstawione w mln zł (z liczbami przedstawionymi w dolarach USA przeliczonymi według średniego ważonego kursu z roku 1989, zgodnie z metodologią zastosowaną dla tego raportu), ale należy zwrócić uwagę, że dywidenda powinna być otrzymywana w twardej walucie według kursu obowiązującego w momencie przekazywania dywidendy.

Stawka podatku

dochodowego

w Polsce

0%

40%

mln zł

tys.US\$

mln zł

tys.US\$

Zysk do

opodatkowania

62.851

15.420

62.851

15.420

Zbiorczy podatek

dochodowy

-

-

(25.140)

(6.168)

Wartość do

podziału

62.851 (*)

15.420

37.711

9.252

Dywidenda

dla udziałowca

zachodniego

62.851

15.420

37.711

9.252

Podatek od

dochodu wspólnika

zagranicznego (5%)

(3.143)

(771)

(1.886)

(463)

59.708

14.649

35.825

8.789

Dywidenda, otrzymywana w Wielkiej Brytanii	59.708	14.649	35.825	8.789
Wartość brutto dla polskiego opodatkowania	3.143	771	27.026	6.631
Dochód brutto podlegający opodatk. w Wlk. Brytanii	62.851	15.420	62.851	15.420
Stawka podatku dochodowego w Polsce		0 %		40 %
	mln zł	tys.US\$	mln zł	tys.US\$
Podatek dochodowy w Wielkiej Brytanii w wysokości 35%	21.998	5.397	21.998	5.397
Zobowiązania wobec polskich podatków	(3.143)	(771)	(21.998)	(5.397)
Brytyjski podatek netto	18.855	4.626	-	-
Dywidendy netto po opodatkowaniu w Wlk. Brytanii	40.853	10.023	35.825	8.789
Rzeczywista stopa podatku		35 %		43 %

(*) Jak wspomniano już w paragrafie 2.8, jeśli analizowalibyśmy rok 1989, przy założeniu, że sprzedaż w rublach transferowych do innych krajów RWPG mogłaby być traktowana jak sprzedaż za twardą walutę, to dywidenda

przekazana inwestorowi zagranicznemu zostałyby
organicznona (z zastrzeżeniem postanowień umowy - patrz
paragraf 2.7) do około 52,4 mld zł, stanowiących
stwierdzoną nadwyżkę eksportową powiększoną o 15 %
pozostałych zysków przekraczających tę nadwyżkę.

5. INNE SPRAWY

Kontrola rachunków

- 5.1 Obecny system kontrolowania rachunków w Polsce jest bezpośrednio skierowany na potwierdzenie zgodności zasad rachunkowości z zasadami Ministerstwa Finansów i potwierdzenie prawidłowości naliczania kwot do opodatkowania.
- 5.2 Decyzja o tym, czy przedsiębiorstwa mają być kontrolowane zależy od Ministerstwa Finansów. Zazwyczaj małe przedsiębiorstwa nie są kontrolowane w ogóle. Ważniejsze przedsiębiorstwa są kontrolowane co rok, przy czym, jeśli w ciągu dwóch kolejnych lat kontrole nie wykażą znacznych rozbieżności, Ministerstwo Finansów może uchylić obowiązek kontroli w kolejnym roku. W takim wypadku Ministerstwo Finansów polega na dokumentach otrzymanych od kierownictwa przedsiębiorstwa. Takie uchylenie kontroli w przypadku Elwro wystąpiło w 1988r. Oczekuje się, że kontrola księgową wyników finansowych za 1989r będzie zakończona pod koniec marca 1990r; w tym czasie niepodzielony zysk w wysokości 34.055 mln zł za rok 1989, przedstawiony w Załączniku II powyżej, zostanie rozdysponowany.
- 5.3 Kwalifikacje osób dokonujących kontroli są ogłaszane przez Ministerstwo Finansów. Osoby te są zazwyczaj księgowymi w przedsiębiorstwach lub pracownikami wyższych uczelni specjalizującymi się w rachunkowości. Ich nazwiska są zapisane w oficjalnym rejestrze i przedsiębiorstwo które ma być kontrolowane może wybrać niezależną osobę z rejestru. Zarejestrowani księgowi muszą mieć stosowne doświadczenie oraz wiedzę i muszą zdawać dwustopniowe egzaminy, m.in. z zakresu statystyki, ekonomii, prawa i rachunkowości, przy czym zakres wymaganej wiedzy jest określany przez Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Wszystkie przedsiębiorstwa są zobowiązane do udzielania tym księgowym dwudziestu jeden płatnych,

wolnych od pracy dni, potrzebnych do przeprowadzenia kontroli w innych przedsiębiorstwach. Dowiedzieliśmy się że ci zarejestrowani księgowi będą przeprowadzać kontrole o szerokim zakresie w asyście księgowych Ministerstwa Finansów.

- 5.4 W praktyce praca kontrolerów jest bardzo szczegółowa i odnosi się do dużej liczby transakcji sprawdzanych w dokumentach źródłowych, łącznie z kontrolą ksiąg zakładu wiodącego i ksiąg pozostałych zakładów wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Dowiedzieliśmy się, że w przypadku Elwro, na przykład w 1987r kontrola wymagała zaangażowania zespołu składającego się z dziesięciu osób przez okres około trzech miesięcy.

Systemy rachunkowości

- 5.5 Dowiedzieliśmy się, że systemy rachunkowości w różnych przedsiębiorstwach w Polsce są do siebie bardzo podobne z powodu ścisłych wymogów ustalonych przez Ministerstwo Finansów.
- 5.6 Poinformowano nas, że obsługuje oddzielne systemy rachunkowości w każdym ze swoich zakładów. Jest to w większości robione ręcznie. Rejestry środków trwałych łącznie z obliczeniami amortyzacji oraz zapisy inwentaryzacyjne surowców są jednak skomputeryzowane.
- 5.7 Elwro przygotowuje plan roczny z rozbiciem na raporty miesięczne. Rachunki miesięczne są przygotowywane i porównywane z planem.

Dotacje

- 5.8 Dowiedzieliśmy się od Elwro, że w Polsce były trzy następujące główne rodzaje dotacji:
- dotacje kosztowe
 - dotacje do sprzedaży
 - dotacje kapitałowe

5.9 W Polsce były znaczne dotacje kosztowe do takich artykułów jak: żywność, paliwo i wyroby metalowe, Elwro informuje nas, że nie korzystało z poważnych dotacji; dostawy które były dotowane stanowią tylko małą część kosztów ogółem.

5.10 Polskie Ministerstwo Handlu Zagranicznego zapewniło dotacje dla przedsiębiorstw w celu pobudzenia eksportu na pewnych rynkach, Elwro korzystało z tych dotacji w badanym okresie, jak następuje:

	lata kończące się 31 grudnia			
	1986	1987	1988	1989
	mln zł	mln zł	mln zł	mln zł
Dotacje do eksportu	6,7	66,1	44,5	7,5

Te wartości zostały włączone do rachunków strat i zysków.

5.11 Polski rząd zapewnia dotacje kapitałowe dla finansowania planów rozwojowych w niektórych branżach. Rozumiemy, że Elwro korzystało z takich dotacji.

Ustalanie cen

5.12 Przeprowadziliśmy krótką rozmowę z kierownictwem Elwro na temat istniejącej polityki cenowej w odniesieniu do sprzedaży krajowej i eksportowej oraz wpływu inflacji.

5.13 Okazuje się, że ceny na rynku krajowym są pod dużym wpływem sił rynkowych, Elwro weszło na rynek ustalając ceny znacznie niższe niż konkurenci. Teraz, gdy przedsiębiorstwo ma ustaloną dobrą opinię, to najczęściej ustala ono ceny na poziomie niższym o około 10% niż konkurenci. Rynek nie jest całkowicie wolny, ponieważ jest jeszcze wiele ograniczeń. Po pierwsze, jako formę ochrony konsumenta, przedsiębiorstwom wprowadzono zakaz ustalania cen poza określonymi granicami na przykład tam, gdzie

podobne wyroby sprzedawane są przez konkurentów, lub tam, gdzie przedsiębiorstwo sprzedaje ten sam wyrób różnym klientom. Po drugie, ceny sprzedaży dla instytucji państwowych takich jak ministerstwa, szkoły oraz wyższe uczelnie są skutecznie ograniczane przez kontrolę wydatków budżetowych ustalanych przez rząd.

5.14 Zostaliśmy poinformowani, że chociaż włączanie klauzuli indeksacji do kontraktów nie jest praktyką w Elwro to jednak firma ta włącza klauzulę, która zabezpiecza ją przed czynnikami poza jej kontrolą. W wielu przypadkach Elwro stara się włączyć tę klauzulę jako rezultat inflacji.

5.15 Sprzedaż eksportowa Elwro jest w większości realizowana do krajów RWPG, a głównie do ZSRR. Ogólna polityka cenowa została ustalona w ramach RWPG. Zgodnie z tym ceną są bazowane na średnich cenach analogicznych wyrobów na rynkach światowych z poprzednich pięciu lat. Wiemy, że istniała tendencja spadku cen komputerów w ostatnich latach, co nie było w pełni kompensowane wzrostem wartości rubla.

Kurs wymiany

5.16 W Załączniku V przedstawiona jest analiza oficjalnego kursu wymiany pokazująca kurs na koniec roku oraz średni arytmetyczny kurs w okresie, którego dotyczy analiza, średni ważony kurs za rok 1989 wyniósł 4.076,03 zł za 1 dolara USA podczas gdy średni kurs wynosił 1.697,35 zł.

5.17 Aż do 31 grudnia 1989r, w Polsce było kilkanaście kursów wymiany. Oprócz oficjalnego kursu podanego powyżej, istniał kurs określony na przetargach walutowych, organizowanych przez pewne upoważnione polskie banki walutowe, oraz kurs na "wolnym rynku" dostępnym dla osób prywatnych (lecz nie dla przedsiębiorstw) poprzez kantory wymiany walut. Wartości tych różnych kursów przedstawiają się następująco:

Miesiąc 1989r	Kurs oficjalny	Kurs przetargowy	Kurs wolnorynkowy
styczeń	507,88	2.473,55	3.410,00
lut	560,00	3.010,00	3.240,00
marzec	572,55	2.797,09	3.010,00
kwiecień	680,00	3.376,45	3.745,00
maj	850,00	3.659,00	3.920,00
czerwiec	844,60	4.911,05	4.590,00
lipiec	828,85	5.095,52	5.660,00
sierpień	1.054,37	6.498,00	7.290,00
wrzesień	1.800,00	7.908,00	9.540,00
październik	2.400,00	6.024,00	8.100,00
listopad	3.800,00	4.992,00	6.600,00
grudzień	6.470,00	5.560,00	7.865,00

Kursy "przetargowy" i na "wolnym rynku" zostały otrzymane ze źródeł nieoficjalnych.

5.18 Od 1 stycznia 1990r rząd polski wprowadził mechanizmy mające na celu ujednoczenie kursów i zapewnienie wewnętrznej wymienialności złotego. Dlatego oficjalny kurs został obniżony do 9.500 zł za 1 dolara USA a kursy rynkowe zostały w tym czasie ustalone w przybliżeniu do tego kursu.

5.19 Do 31 stycznia 1989r Elwro miało obowiązek sprzedaży 50 % swoich dochodów z eksportu w twardej walucie w polskich upoważnionych bankach walutowych za złotówki według oficjalnego kursu wymiany. Pozostała część mogła być zgromadzona na rachunku walutowym lub sprzedana na przetargach walutowych. Import dewizowy mógł być opłacany z rachunku walutowego lub dewizami nabytymi na przetargach.

5.20 Od 1 stycznia 1990r, Elwro musi wymieniać wszystkie dochody z eksportu na złotówki według obowiązującego kursu rynkowego. Dewizy na wydatki importowe mogą być uzyskane ponownie według kursu rynkowego.

5.21 Od 31 grudnia 1989 r. nie sporządzano rachunków dotyczących dewaluacji złotego.

UMIACZENIE INFORMACJI NADESŁANEJ
FAKSEM Z NR 01-236 1959

Załącznik 1

dnia 8 września 1989

do p. A. Musielaka, ELWRO

od p. T. F. Brassa

LONDYN

Wiadomość: Następujący list z propozycją został przygotowany po dyskusji z p. Ledochowskim z firmy S.G. Wartburg. Rozumiem, że p. Ledochowski będzie w przyszłym tygodniu w Polsce. Będzie się on starał, aby w trakcie swojej wizyty sfinalizować sprawę zlecenia ^{nr 11} opracowania. Projekt takiego zlecenia również załączam. Tom Brass.

Andrzej Musielak

Dyrektor Naczelny ZE "ELWRO"
ul. Ostrowskiego 30
53-238 Wrocław

8 września 1989r

Szanowny Panie!

Propozycja przeprowadzenia przeglądu stanu finansowego ELWRO

Niniejsza propozycja została przygotowana na prośbę firmy S.G. Wartburg Co.Ltd. w wyniku ostatnich spotkań przedstawicieli tej firmy z Panem i Pana współpracownikami. Dowiedzieliśmy się od firmy Wartburg, że kierownictwo ELWRO zamierza pozyskać kapitał w walucie wymiennej w celu częściowego sfinansowania rozwoju zdolności produkcyjnych swojego zakładu i że w związku z tym zostanie przygotowane opracowanie informacyjne, zawierające dane o przeszłych i przewidywanych przedsięwzięciach handlowych ELWRO. Przypuszczamy także, że ELWRO zostało powiadomione przez firmę Wartburg o celowości sporządzenia wstępnego zestawienia aktualnie dostępnych informacji finansowych. Niniejsza propozycja określa zakres takiego przeglądu.

Przedmiot i cele

Przegląd ten nie będzie miał charakteru kontroli finansowej. Będzie polegał na sprawdzeniu sprawozdań finansowych ELWRO w kolejnych latach pięcioletniego okresu finansowego kończącego się 31 grudnia 1988r łącznie z efektami finansowymi przewidywanymi na rok 1989.

Celem tego przeglądu będzie:

tego, aby sprawozdania finansowe odpowiadały ogólnie przyjętym na Zachodzie zasadom rozliczania;

- uwzględnienie w sprawozdaniach finansowych wpływu inflacji na wynik działalności w okresie objętym przeglądem;
- przygotowanie sprawozdań finansowych pro-forma ilustrujących skutek wprowadzenia zachodnich inwestycji;
- ustosunkowanie się do korzyści finansowych inwestycji poprzez wykup zadłużenia i/lub akcje zwykłe (z punktu widzenia zarówno ELWRO jak i inwestora, o ile są różne);
- przedstawienie sprawozdań finansowych w postaci uznawanej przez potencjalnych inwestorów zachodnich;
- wykonanie obliczeń wstępnych korzyści inwestora zachodniego z wierzytelności oraz wielkość dywidend z akcji zwykłych przy założeniu, że kraj inwestora zawarł dwustronną umowę o opodatkowaniu z Polską:

(a) bazując na aktualnych przewidywaniach na rok 1989 oraz

(b) na założeniu, że w następstwie dopływu kapitału roczny zysk przed opodatkowaniem wzrośnie np. o 10% \$ USA powyżej aktualnego poziomu i że łączna sprzedaż wewnątrz krajowa/eksport będzie odpowiadać bieżącym planom ELWRO

i potwierdzenie prawnego stanowiska odnośnie zysków z eksportu, które mogłyby być wypłacone w postaci dywidend zachodniemu inwestorowi;

- przygotowanie analiz obrotów i zysków sprzedaży wyrobów, kraju nabywcy i waluty;

Na zakończenie naszego przeglądu przygotowujemy raport łącznie dla ELWRO i Wartburga, który będzie zawierał:

- sprawozdania finansowe odzwierciedlające różne aspekty spraw omówionych powyżej;
- komentarz odnośnie natury poprawek, które uważamy za właściwe;
- omówienie innych spraw z naszej praktyki, uważanych przez nas za związane z całością zagadnienia pozyskiwania zachodniego kapitału.

Przeprowadzenie przeglądu

Nasz przegląd chcemy rozpocząć od zbadania "za biurka" sprawozdań finansowych. Po tym nastąpią wywiady z naczelnym kierownictwem ELWRO w celu uzyskania bardziej szczegółowego obrazu stosowanej w ELWRO polityki rozliczeniowej, praktyki księgowania i kontroli oraz informacji o zarządzaniu. W trakcie trwania tego przeglądu nie będziemy przeprowadzać prac kontrolnych w zakresie innym, niż ten, w jakim wielkości liczbowe były już niezależnie sprawdzane. W tym kontekście raport

nasz skoncentruje się szczególnie na zakresie dotychczasowych niezależnych kontroli i związanych z tym ich znaczeniu. Po tych informacjach przeredagujemy sprawozdania finansowe. Spodziewamy się, że główne poprawki niezbędne do dostosowania tych sprawozdań do ogólnie przyjętych na Zachodzie zasad rozliczania będą dotyczyły następujących dziedzin:

- oszacowanie terenu i budynków,
- amortyzacja majątku trwałego,
- oszacowanie zapasów w szczególności odnośnie ogólnych wydatków bezpośrednich,
- wykorzystania funduszy rezerwowych,
- wykorzystania wszelkich subsydiów państwowych i lub centralizacji nadwyżek.

Powinniśmy też uwzględnić wpływ regulacji cenowych na rynku krajowym i mechanizmu cenowego w odniesieniu do eksportu do innych krajów RWPG. Powinniśmy także omówić z kierownictwem zakładu kształtowanie się wskaźników inflacji i ich uwzględnianie przy zastosowaniu konwencjonalnych technik rozliczeniowych. Korekta z uwagi na inflację powinna obejmować:

- ponowne wyliczenie stawek amortyzacyjnych w odniesieniu do kosztów wymiany majątku trwałego;
- określenie wpływu inflacji na utrzymywane zapasy materiałowe;
- obliczenie wysokości dodatku inflacyjnego właściwego dla pożyczek netto.

Nasz raport zostanie opracowany w języku angielskim. Sprawozdania finansowe zostaną sporządzone w złotych jako jednostkach rozliczeniowych. Dołączone będą sprawozdania uzupełniające wyrażone w dolarach USA.

Harmonogram i wykonawcy

Prace terenowe wykonane zostaną we Wrocławiu przez zespół złożony z kierownika i dwóch księgowych. Dołożymy starań w kierunku włączenia do naszego zespołu osoby posługującej się językiem polskim. Gdyby jednak okazało się toniemożliwe w praktyce poprosimy ELWRO o pomoc i zapewnienie obsługi tłumaczeniowej.

Projekt raportu przygotowany zostanie we Wrocławiu, więc jego treść i wnioski będą mogły zostać w pełni przedyskutowane z kierownictwem ELWRO.

Zdajemy sobie sprawę, że nasz raport lub jego uzgodniony skrót i/lub uzgodnione omówienie tegoż może zostać włączone do opracowania informacyjnego, które ma zostać przygotowane przez firmę Wartburg w konsultacji z ELWRO. Wartburg będzie mógł ujawnić zawartość raportu potencjalnym inwestorom czy to jako część opracowania informacyjnego czy też w innej formie pod warunkiem uzyskania od ELWRO formalnej zgody na takie działanie. W wszystkich innych przypadkach zachowamy dla siebie jako poufne wszystkie informacje uzyskane dla potrzeb przygotowania tego raportu.

Przysłana do Wrocławia grupa terenowa złoży raport naszym partnerom, tj. p.p. Michaelowi Gibbinsowi i Tomowi Brass, którzy posiadają pewne doświadczenia w pracy w Polsce. Pan Gibbins jest szefem od spraw współpracy z Europą Wschodnią i zna techniki i konwencje rozliczeniowe przyjęte w Europie Wschodniej. Zależnie od możliwości czasowych albo pan Gibbins albo pan Brass przybędą do Wrocławia na ostatnie dwa dni spotkania w celu dokonania przeglądu pracy zespołu i uzyskanego w jej wyniku raportu oraz w celu omówienia naszych spostrzeżeń z naczelnym kierownictwem ELWRO (i firmy Wartburg, jeśli okaże się to konieczne).

W odpowiednim czasie przed rozpoczęciem naszych prac w terenie przyślemy Wam wykaz danych, które będą nam potrzebne. Zakładając, że wszystkie te dane i informacje zostaną nam udostępnione na początku naszej pracy przewidujemy, iż gromadzenie informacji we Wrocławiu zajmie nam od siedmiu do dziesięciu dni roboczych. Oczekuje się, że finalizacja raportu, która zostanie przeprowadzona w Londynie zajmie nam trzy dalsze dni robocze.

Opłaty i inne koszty

Pod warunkiem dotrzymania określonych powyżej terminów czasowych opłata za przegląd wyniesie 20.000,- funtów szterlingów z wyłączeniem tych płatności, których zwrotu oczekujemy wg rzeczywiście poniesionych kosztów. Opłata ta obejmuje pracę grupy roboczej, przygotowanie raportu i rozmowy na jego temat z firmami ELWRO i Wartburg. Nasza należność wraz ze zwrotem kosztów wszystkich wydatków zostanie wypłaconą po przedłożeniu raportu w ciągu 30 dni.

Wydatki nasze wiążą się z kosztami podróży, zakwaterowaniem w hotelu i dietami. Będziemy też rozmawiać z Kierownictwem ELWRO o sposobach zmniejszenia wysokości wydatków w walucie wymienialnej.

Jeśli powyższa propozycja może zostać przez ELWRO zaakceptowana to bylibyśmy wdzięczni za formalne zlecenie nam wykonania opisanego powyżej przeglądu finansowego i wykorzystanie do tego celu załączonego projektu listu zlecenia. Po wpisaniu na nim daty prosimy o przekazanie go do nas na ręce p. Gibbinsa i p. Brass. Abyśmy byli w stanie wykonać we właściwym czasie wszystkie niezbędne prace organizacyjne prosimy o wysłanie zlecenia faksem w pierwszym etapie i następnie potwierdzenie tegoż listownie.

Czujemy się zaszczytzeni możliwością zaproponowania Wam wykonywania takiej pracy i uczestniczenia w tym ważnym dla ELWRO etapie rozwoju.

Z poważaniem

Peat Marwick McIntock

PRZEGLAD ZESTAWIEN FINANSOWYCH

za okres pięciu lat kończący się 31 grudnia 1988r
i przewidywane rezultaty za rok finansowy kończący się 31 grudnia 1989r

1. WPROWADZENIE

Pismo to jest uzupełnieniem do listu z dnia 8 września 1989r od Peata Marwicka McLintocka do p. Musielaka z Zakładów Elektronicznych Elwro ("Elwro"), w którym zaproponowaliśmy przeprowadzenie w Elwro przeglądu raportów finansowych. Podane są tu informacje, które chcielibyśmy zebrać korzystając z pomocy Elwro. Wykaz potrzebnych danych został przygotowany bez znajomości stosowanego przez Elwro systemu rozliczeń finansowych i sporządzania sprawozdań. Mamy jednak nadzieję, że będą to właśnie te informacje, które są nam potrzebne.

2. WSTEP

Głównym celem przeglądu jest umożliwienie nam opracowanie raportu dla Elwro i jego doradcy w zakresie bankowości handlowej, S.G. Warburg & Co. Ltd., odzwierciedlenie natury informacji finansowych dostępnych w zapisach księgowych Elwro za okres sześciu lat (kończący się 31 grudnia 1989r). Raport będzie obejmował konkretne dane mające na celu odzwierciedlenie, gdzie będzie to konieczne, ogólnie przyjętych na Zachodzie zasad rozliczania i określenie wpływu inflacji. Będą tam też zawarte wstępne prognozy wyników finansowych za rok 1989 (skorygowane jak powyżej) pozwalające na zilustrowanie możliwych form udziału inwestorów w zysku pozostającym po odprowadzeniu podatku.

Należy zwrócić uwagę, że chociaż przegląd ten nie stanowi kontroli księgowości, to będzie on przeprowadzany w kontekście przygotowywania przez Elwro memorandum informacyjnego przeznaczonego dla potencjalnych inwestorów zagranicznych. Inwestorzy ci mogą oprzeć swoje oceny na informacjach finansowych tam zawartych. Oczekuje się, że wartość netto Elwro, określona powyższymi korektami, będzie odpowiadać ocenie wielkości equity (majątku przedsiębiorstwa pomniejszonego o pasywa), jaka zostanie zaoferowana inwestorom. Stąd ważne jest dla wszystkich zainteresowanych, aby przegląd został oparty na jak najszerszym zestawie informacji.

3. ZESTAWIENIA FINANSOWE ZA OKRES PIECIOLETNI KONCZĄCY SIĘ 31 GRUDNIA 1988r

Naszym celem jest przygotowanie jak największego zestawu dokładnych informacji, które zostaną następnie umieszczone w memorandum. Ze względu na trudności z natychmiastowym dostępem do informacji prosimy o zgromadzenie do czasu naszego przyjazdu jak najwięcej danych z następującego wykazu:

- Łączne rachunki strat i zysków (lub 'rejestr handlowy') Elwro i jego zakładów (przedsiębiorstw kontrolowanych) za każdy rok pięcioletni, kończący się kolejno 31 grudnia 1984, 1985, 1986, 1987 i 1988 roku
- Łączne zestawienia bilansowe Elwro i jego zakładów na dzień 31 grudnia 1983, 1984, 1985, 1986, 1987 i 1988
- Łączne zestawienie źródeł pochodzenia i przeznaczenia funduszy (zestawienie zmian w pozycji finansowej) Elwro i jego zakładów za każdy rok okresu pięcioletniego kończący się kolejno 31 grudnia 1984, 1985, 1986, 1987 i 1988 roku
- Zestawienie rachunków (używanych w księgowości głównej i księgach poszczególnych zakładów)
- Definicje następujących terminów, stosowanych w rachunku strat i zysków w omawianym okresie obrachunkowym (o ile nie zostały podane powyżej):
 - o Obrót
 - o Zysk brutto
 - o Zysk netto
- Bardzo pomocne byłyby wszelkie informacje, na podstawie których przygotowane zostały powyższe rachunki. W szczególności raport nasz musi dostarczać pełnych informacji o sposobie wyznaczania wielkości, w oparciu o które ustalane zostały następujące wartości:

Rachunek strat i zysków

- o Obrót

- o Wydatki na prace badawczo-rozwojowe
- o Opodatkowanie
- o Przeznaczenie rezerw

Zestawienie bilansowe

- o Majatek trwały
- o Majatek nienaruszalny (taki jak inwentarz, reputacja i wyrobione stosunki, znaki towarowe, patenty etc.)
- o Inwestycje (gdzie nie sa dokonywane wspolnie)
- o Zapasy i prace w toku, wliczajac w to rzeczy przestarzale i wolnozbywalne
- o Dlužnicy (Kwoty, ktore wpłyną na rachunki) i postanowienia odnosnie tych rachunkow, co do ktorych uważa sie, iz mogą nie zostac uregulowane
- o Kredytodawcy (Rachunki do zaplacenienia)
- o Rezerwy
- o Kapital akcyjny (jesli wystepuje).

Należy zwrócić uwagę, że dla potrzeb tego pisma założono stosowanie jednolitych zasady rozliczeniowych od 1 stycznia 1984r w ciągu całego okresu objętego analiza. W przypadku stosowania w analizowanym okresie roznych zasad rozliczeniowych konieczne jest określenie daty i natury tych zmian w celu dokonania oceny potrzeby przeliczania wyników tak, aby byly przedstawione w jednolity sposób.

4. PRZEWIDYWANE WYNIKI FINANSOWE I POZYCJA FINANSOWA NA 31 GRUDNIA 1989r

Naszym zadaniem jest podanie aktualnych wskazan odnosnie prawdopodobnych wyników finansowych Elwro w bieżącym roku finansowym (tj. 1989) i w konsekwencji tego wstepnych zestawien bilansowych na 31 grudnia 1989r. W tym celu konieczną jest omowienie z dyrekcja (senior management) Elwro nastepujacych kwestii:

- jak przedsiębiorstwo funkcjonowalo do tego roku,
- jak przedsiębiorstwo gospodaruje obecnie (obroty handlowe)
- jakie sa prognozy przedsiębiorstwa na koniec roku (rowniez szczegoly odnosnie ostatnio otrzymanych zamowien).

W przegladzie tym będzie tez niezbędne przedyskutowanie z dyrekcja Elwro w jaki sposob dokonano oszacowania rezultatow finansowych na rok 1989 oraz omowienie podstawy zalozen przyjetych w tych oszacowaniach.

5. WSKAZNIKI INFLACJI

Z pewnością konieczne będzie przeprowadzenie korekt w związku z inflacja. Stad będziemy chcieli uzyskac od Elwro szczegoly odnosnie oficjalnych podawanych przez rząd wskaźnikow inflacji z uwzględnieniem wskaźnikow inflacji dotyczacych cen surowcow stosowanych przez Elwro i jego glowne zaklady produkcyjne. Informacje te powinny dotyczyc szesciu ostatnich lat i chcielibysmy, aby dane te podane byly dla okresow nie dluzszych niz kwartaly.

6. ANALIZA DODATKOWA

Oprocz informacji o rachunku strat i zyskow za okres szesciu lat uplywajacy 31 grudnia 1989r potrzebne będą takze dane o obrotach i zysku brutto w latach ubieglych tak daleko wstecz jak to jest tylko mozliwe. Dane te powinny byc przedstawione wedlug nastepujacych kryteriow:

- + produktu
- kraju nabywcy
- waluty platnosci.

7. SPRAWY WYMAGAJACE SPECJALNEJ UWAGI

W trakcie trwania przeglądu konieczne będzie zebranie dodatkowych szczegolowych informacji w nastepujacych kwestiach wymagajacych specjalnej uwagi:

- oszacowanie majatku trwałego, w tym terenu i budynkow, w celu oceny ich wartosci dla Elwro. W związku z tym potrzebna będzie analiza roczna majatku trwałego oraz z podaniem poczatkowych i aktualnych

kosztów wymiany kazdej pozycji.

- oszacowanie wartosci zapasow i pracy w toku, co ma na celu odzwierciedlenie posrednich i bezposrednich kosztow (tj. mozliwych do okreslenia kosztow produkcji) nie przekraczajacych mozliwych do zrealizowania wartosci netto. Do tego celu bedzie potrzebna analiza posrednich i bezposrednich kosztow produkcji laczenie z analiza zapasow, wolnoprzetwarzalnych i przestarzalych (jesli takie wystepuja).
- Wartosc potrzebnego, zaopatrzenia w stosunku do wielkosci mozliwych do uzyskania zarowno od dluznikow jak i z innych zrodel. Do tego celu bedzie roczna analiza aktualnych dluznikow handlowych.
- przeznaczenie subsydiow rzadowych i innych przychodow nie pochodzacych ze sprzedazy. Do tego celu potrzebny bedzie plan takich przychodow w kazdym roku.
- przeznaczenie zysku ze sprzedazy po odprowadzeniu podatkow, czy to pozostajacego w przedsiebiorstwie czy przekazywanego do dyspozycji rządu (do budzetu).

Konieczne moze byc dokonywanie korekt w stwierdzonych i przewidywanych wynikach finansowych w danym roku lub w ciagu kilku lat okresu objetego analiza. Korekty te moga wynikac z nastepujacych przyczyn:

- przeliczania naleznosci z tytulow amortyzacji majatku trwalego w celu okreslenia ich wartosci ekonomicznej (tj. zero lub koszty wymiany)
- przeliczania zysku brutto w zestawieniach bilansowych w związku z przecena zapasow i prac w toku
- zbadanie mozliwosci uzyskania naleznosci od dluznikow i innych zalegajacych z platnosciami
- ponowne zestawienie wyników finansowych z uwzględnieniem wskaźników inflacji, co zapewni lepsza ich porownywalnosc w kolejnych latach.
- okreslenie przychodow z innych zrodel niz zwykla dzialalnosc gospodarcza Elwro.

8. UWAGI OGOLNE

Aby uzyskac maksymalne efekty naszej pracy terenowej w Elwro konieczne bedzie okreslenie szczegolowego harmonogramu rozmow, jakie zostana przeprowadzone z dyrekcja Elwro w trakcie trwania przeglądu.

Jak juz powiedzieliśmy w naszym poprzednim liscie z dnia 8 wrzesnia dołożymy staran, aby włączyc do naszego zespolu osoby poslugujace sie jezykiem polskim. Gdyby bylo to niemozliwe do wykonania poprosimy Elwro o pomoc w tłumaczeniu. Niemniej jednak, gdyby dostepne byly w jezyku angielskim informacje, o ktore prosimy w tym pismie, to przyspieszyloby to nasza prace.

Chcielibyśmy zaproponowac zgromadzenie w jednym miejscu wszystkich potrzebnych danych, aby byly latwo dostepne podczas naszej wizyty. Należy przewidziec takze, iz w toku naszego przegladania wyników finansowych Elwro moga sie okazac potrzebne pewne dodatkowe informacje. Zostanie to jednak omowione we wlasciwym czasie.

Wroclaw, 1989-11-02
Tlum. Barbara Tracz

* * *

Rachunki zysków i strat za cztery lata kończące się 31 grudnia 198
przedstawione przez Elwro

	lata kończące się 31 grudnia			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Sprzedaż	15.707	20.520	55.819	121.405
Koszty uzyskania sprzedaży	(10.854)	(13.282)	(44.051)	(56.872)
w tym:				
Amortyzacja	(188)	(207)	(315)	(517)
Badania i rozwój	(767)	(610)	(1.129)	(1.346)
Zysk brutto	4.853	7.238	11.768	64.533
Podatek obrotowy	(452)	(576)	(551)	(1.803)
Rozliczenie wyrównawcze w eksporcie	7	66	45	104
Wyrównanie rentowności ze sprzedaży zapasów	--	--	(88)	--
Zysk netto	4.408	6.728	11.174	62.834
Otrzymane dywidendy	--	2	6	17
Zysk przed opodatk.	4.408	6.730	11.180	62.851
Podatki	(3.063)	(3.326)	(6.422)	(15.207)
Dywidendy od funduszu założycielskiego	-	-	-	(1.246)
Podział zysku na fundusze:				
Fundusz rezerwowy	(105)	(70)	(385)	-
Fundusz rozwoju	(731)	(2.207)	(3.128)	-
Fundusz przedsiębiorstwa				(11.495) *
Fundusz załogi	(447)	(900)	(995)	(3.671) *
Fundusz socjalny	(62)	(161)	(60)	-
Inne fundusze	-	(46)	(190)	(177) *
	(1.345)	(3.384)	(4.758)	(15.343) *
Zysk niepodzielony	--	20	-	31.055 *

* Tymczasowe, do czasu zakończenia weryfikacji bilansu za 1989r.

Zestawienia bilansowe na dzień 31 grudnia 1986, 1987, 1988 i 1989
przedstawione przez Elwro.

	na dzień 31 grudnia			
	1986 mln zł	1987 mln zł	1988 mln zł	1989 mln zł
Srodki w trakcie budowy	463	972	1.976	7.472
Srodki trwałe wg kosztów nabycia	5.324	5.508	11.493	16.409
Umorzenie	(2.153)	(2.221)	(4.593)	(5.009)
	<u>3.171</u>	<u>3.287</u>	<u>6.900</u>	<u>11.400</u>
Zapasy i produkcja w toku				
Surowce	3.912	5.098	7.565	22.337
Produkcja w toku	1.013	1.446	2.375	10.613
Wyroby gotowe	83	130	269	858
Towary do sprzedaży	1.000	960	3.213	13.335
Wartości niematerialne	144	291	282	1.801
Należności	5.681	10.256	17.565	90.088
Gotówka w banku	20	800	988	7.070
Inne aktywa (środki)	425	474	2.146	653
Podział zysku	4.408	6.173	10.377	31.796
Srodki ogółem	<u>20.320</u>	<u>29.887</u>	<u>53.656</u>	<u>197.423</u>
Zobowiązania na inwestycje	391	718	1.528	2.275
Fundusz założycielski	--	--	--	2.833
Fundusz przedsiębiorstwa	--	--	--	23.842
Fundusz statutowy	3.130	3.271	6.885	--
Fundusz w śr.obrot.	2.441	3.628	5.581	--
Zobowiązania krótko-terminowe	6.188	10.062	18.783	87.645
Kredyty obrotowe	2.133	2.904	5.662	10.600

Kredyty inwestycyjne	--	--	--	3.605
Zysk	4.408	6.730	11.180	62.851
Inne rezerwy:				
Fundusz załogi	501	831	908	3.172
Fundusz rozwoju	163	685	810	--
Fundusz specjalny	453	619	1.552	244
Pozostałe pasywa	512	439	767	356
Pasywa ogółem	<u>20.320</u>	<u>29.887</u>	<u>53.656</u>	<u>197.423</u>

Załącznik IV

Analiza obrotów i zysku brutto
Zakładu Komputerowego (ZK)

I Rok	I Wyrob	I Obrot		I Zysk Butto	I Kraj odbiornca	I Waluta
		I Kraj tys zł	I Eksport tys zł			
1986	JC ODRA 1305	300.266	14.609	314.875	ZSRR	Ruble
	JC R - 32	62.892	0	62.892		
	JC R - 34	0	369.394	369.394	ZSRR	Ruble
	Procesor PTD	44.535	501.652	546.187	ZSRR/CSRS/NRDI	Ruble
	Pamięć PPO 305	30.000	0	30.000		
	Pamięć SM-3101	229.950	0	229.950		
	MIS z 6 PT-3 pamięć	212.459	0	212.459		
	Pamięć dla PTD	4.310	2.012	6.322	CSRS	Ruble
	Mikrokomputery	1.196.550	3.932	1.200.482	CSRS	Ruble
	Kalkulatory	953.315	512.216	1.465.531	CSRS/NRD	Ruble
	Płytki drukowane	197.214	0	197.214		
1987	JC ODRA 1305	50.000	12.500	62.500		
	JC R-34	618.600	528.104	1.146.704	CSRS	
	Mikrokomputery	1.843.130	0	1.843.130		
	MIS z 6 PT-3 pamięć	116.177	0	116.177		
	Procesor PTD	74.553	674.526	749.079	ZSRR/CSRS/NRDI	Ruble
	Kalkulatory	1.594.752	386.209	1.980.961	CSRS/NRD	Ruble
	Płytki drukowane	166.900	66.746	233.646	NRD	Ruble

Zalacznik IV
c.d.

Analiza obrotu i zysku brutto
Zaklad Komputerowy (ZK) c.d.

I Rok	I Wytob	I Obrot		I Zysk		I Kraj odbiorcy	I Waluta
		I Kraj tys zl	I Eksport tys zl	I Raza tys zl	I Brutto tys zl		
I 1988	I JC R - J2	I 1.613.939	I 329.931	I 1.943.870	I 1.330.283	I ZSRR/CSRS	I Ruble
I	I Mikrokomputery	I 5.799.989	I 15.627	I 5.815.616	I 2.842.318	I ZSRR	I Ruble
I	I Procesor PTD	I 2.234.895	I 2.024.924	I 4.259.819	I 1.031.136	I ZSRR/CSRS/NRD	I Ruble
I	I Subsystem SDS-30/60-1	I 551.736	I 0	I 551.736	I 54.276	I	I
I	I Kalkulatory	I 574.403	I 1.180.264	I 1.754.667	I 314.326	I ZSRR/NRD	I Ruble
I	I Plytki obwodow druk.	I 512.069	I 0	I 512.069	I 76.810	I	I
I 1989	I JC R - J4	I 2.047.210	I 4.551.645	I 6.598.855	I 4.229.632	I ZSRR/CSRS	I Ruble
I	I Teleprocesor PTD	I 473.631	I 6.626.907	I 7.100.539	I 2.856.301	I ZSRR/CSRS/NRD	I Ruble
I	I Mikrokomputery	I 18.032.586	I 15.208.661	I 33.241.247	I 12.161.619	I ZSRR/CSRS	I Ruble
I	I Kalkulatory	I 1.681.830	I 4.756.526	I 6.438.356	I 2.352.520	I CSRS/ZSRR/NRD	I Ruble
I	I	I	I	I	I	I JUGOSLAWIA	I USD
I	I Plytki obwodow druk.	I 1.719.524	I 0	I 1.719.524	I 631.815	I	I
I	I Inne	I 2.972.992	I 625.823	I 3.562.815	I 846.284	I CSRS/NRD	I Ruble
I	I	I	I	I	I	I BERLIN ZACH	I DM

Appendix IV

cont

Analiza obrotu i zysku brutto
Zakładu Automatyki (ZA)

I I I I I	I I I I	I I		I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I
		I I	I I										
I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I
I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I
I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I	I I
I 1986	I 811.175	I 255.554	I 1.066.729	I 218.322	I I	I Rubie							
I	I	I	I	I	I II	I USD							
I	I	I	I	I	I	I							
I 1987	I 572.543	I 597.405	I 1.169.948	I 312.409	I I	I Ruble							
I	I	I	I	I	I II	I USD							
I	I	I	I	I	I	I							
I 1988	I 885.018	I 979.226	I 1.864.244	I 500.474	I I	I Ruble							
I	I	I	I	I	I II	I USD							
I	I	I	I	I	I	I							
I 1989	I 2.260.600	I 4.730.700	I 6.991.300	I 2.592.008	I I	I Ruble							
I	I	I	I	I	I II	I USD							
I	I	I	I	I	I	I							

Analiza obrotu i zysku brutto
Zakład Elektroniki (ZE)

Zalacznik IV
c.d.

I Rok	I Wzrost	I Obrót		I Eksport I tys zł	I Razem I tys zł	I Zysk Brutto I tys zł	I Kraj odbiorcy	I Waluta
		I Kraj I tys zł	I Kraj I odbiorcy					
1986	I AW 11	0	440.646	440.646	440.646	112.978	I ZSSR	I Ruble
	I AG 12	0	108.342	108.342	108.342	27.778	I ZSSR	I Ruble
	I FPM	0	142.470	142.470	142.470	36.528	I ZSSR	I Ruble
	I Intelektran	401.732	47.696	449.428	449.428	-54.173	I NRD	I Ruble
	I							
1987	I AW 11	0	500.710	500.710	500.710	102.210	I ZSSR	I Ruble
	I AG	0	149.790	149.790	149.790	29.850	I ZSSR	I Ruble
	I FPM	0	267.858	267.858	267.858	75.808	I ZSSR	I Ruble
	I Intelektran	219.512	3.034	222.546	222.546	44.832	I CHINY	I SFR
	I							
1988	I AW 11	0	722.653	722.653	722.653	243.853	I ZSSR	I Ruble
	I AG 12	0	250.010	250.010	250.010	41.610	I ZSSR	I Ruble
	I FPM	0	552.834	552.834	552.834	182.114	I ZSSR	I Ruble
	I Intelektran	289.596	41.146	330.742	330.742	73.160	I CHINY	I SFR
	I							
1989	I AW 11 and AW 15	127.043	1.928.520	1.928.520	2.055.563	1.273.092	I ZSSR/inne	I Ruble
	I AG 12	0	449.935	449.935	449.935	265.412	I ZSSR	I Ruble
	I FPM	6.000	2.030.536	2.036.536	2.036.536	839.313	I ZSSR/EULSARIAI	I Ruble
	I Intelektran i inne	368.816	81.031	449.847	449.847	134.405	I CHINY/TURCJA	I SFR/USD
	I Model M - 241	1.237.084	1.715.392	2.952.476	2.952.476	1.345.076	I ZSSR	I Ruble
	I Aparatura kontrolno- I pomiarowa	892.513	903.857	1.706.370	1.706.370	705.413	I ZSSR/inne	I Ruble
	I Inne wyroby	140.195	7.868	140.063	140.063	61.926	I TURCJA/INDIE	I USD/Ruble
	I							
	I							
	I							

AW 11 i AW 15: przewoźne lab. do badania wody
AG 12: przewoźne lab. do badania gleby
FPM: laboratorium do nauczania podstaw mechaniki
Intelektran: oddziowy system automatyki

Zalacznik IV
c.d.

Analiza obrotu i zysku brutto
Zaklad Elektro-Automatyki (Z6)

I Rok	I Wyrob	I Obrot		I Eksport I tys zl	I Razem I tys zl	I Zysk Brutto I tys zl	I Kraj I odbiorcy	I Waluta	
		I Kraj I tys zl	I						
1986	I III peryferia	26.477	170.548		197.045	55.495	ZSSR	Ruble	
	I Kasety Nr 2	162	73.005		73.102	8.863	RFN	DM	
	I OS 24/8/MK oscyloskop		0		56.678	10.470		Ruble	
	I OK 41px40-Stok 2-oscyl.	51.180	5.812		56.993	8.616	NRD	Ruble	
	I								
1987	I III peryferia	46.393	218.180		264.573	112.993	ZSSR	Ruble	
	I Kasety Nr 2	313	101.311		101.624	49.831	RFN	DM	
	I OS 24/8/MK oscyloskop	74.467	0		74.467	9.870		Ruble	
	I Ok 41px40 Stok 2 oscyl.	55.367	0		55.367	17.388		Ruble	
	I								
1988	I III peryferia	56.644	445.535		502.179	109.380	ZSSR	Ruble	
	I Kasety Nr 2	255	210.948		211.203	30.657	RFN	DM	
	I OS 24/8/MK oscyloskop	93.597	0		93.597	(4.032)		Ruble	
	I OK 41px40 Stok 2 oscyl.	71.293	0		71.293	(66.382)		Ruble	
	I								
1989	I III peryferia	129.061	484.426		613.487	214.543	ZSSR	Ruble	
	I Systemy i sprzet								
	I automatyki	278.249	0		278.249	41.364		SFR	
	I transmisyjne)	686.283	18.683		704.966	219.115	CHINY	DM	
	I Aparatura pomiarowa	24.845	803.264		828.109	196.795	RFN	FF	
I Kasety Nr 2						FRANCJA	Funt		
I						WIELKA BRYT.	Funt		
I						RFN	DM		
I Inne		1.082.025	5.134		1.087.159	236.317			

Oficjalny kurs wymiany złotego na dolary USA

		Kurs średni arytmetycz.
wrzesień 1985	68,17	
grudzień 1985	150,95	
marzec 1986	165,88	
czerwiec 1986	165,17	182,06
wrzesień 1986	199,57	
grudzień 1986	197,62	
marzec 1987	241,03	
czerwiec 1987	262,92	278,82
wrzesień 1987	295,78	
grudzień 1987	315,54	
marzec 1988	400,00	
czerwiec 1988	440,00	455,64
wrzesień 1988	480,00	
grudzień 1988	502,55	
styczeń 1989	507,88	
luty 1989	560,00	
marzec 1989	572,55	
kwiecień 1989	680,00	
maj 1989	850,00	
czerwiec 1989	844,60	1.697,35
lipiec 1989	828,85	
sierpień 1989	1.054,37	
wrzesień 1989	1.800,00	
październik 1989	2.400,00	
listopad 1989	3.800,00	
grudzień 1989	6.470,00	

Zatę...

Szczegółowe obliczenia skorygowanych kosztów bieżących

I) Skorygowany koszt sprzedaży (wyj. korekta kosztu zużycia)

a) 1986

	Koszt historyczny	Wskaźnik	Koszt bieżący
Zapasy-otwarcie (B.O.)	3.784	2,67	10.106
Zapasy-zamknięcie (B.Z.)	5.810	0,91	5.300
	2.026		(4.806)
Korekta netto		6.832	

b) 1987

Zapasy-otwarcie (B.O.)	5.810	1,40	8.117
Zapasy-zamknięcie (B.Z.)	7.323	0,94	6.903
	1.513		(1.214)
Korekta netto		2.727	

c) 1988

Zapasy-otwarcie (B.O.)	7.323	1,54	11.280
Zapasy-zamknięcie (B.Z.)	12.977	0,95	12.318
	5.654		1.038
Korekta netto		4.616	

d) 1989

Zapasy-otwarcie (B.O.)	12.977	3,54	45.889
Zapasy-zamknięcie (B.Z.)	46.592	0,94	43.935
	33.615		(1.954)
Korekta netto		35.569	

Szczegółowe obliczenia skorygowanych kosztów bieżących (cd)II) Skorygowana amortyzacja

	1986	1987	1988	1989
Odpis za rok	188	207	315	517
Przyrost wynikający z przeszacowania wg 1986r (wyj. w/g ceny 1986r)	229	250		
Korekta wyrównawcza			75	
	417	457	390	517
Wskaźnik	0,92	1,41	2,31	8,59
Bieżący koszt amortyzacji	384	645	899	4.441

III) Skorygowane należności i zobowiązania krótkoterminowe (saldo)

	Koszt historyczny	Wskaźnik	Koszt bieżący
a) 1986			
B.O.	141	2,67	377
B.Z.	(609)	0,91	(555)
	(750)		(932)
Korekta netto		181	
b) 1987			
B.O.	(609)	1,40	(851)
B.Z.	67	0,94	63
	676		914
Korekta netto		(238)	
c) 1988			
B.O.	67	1,54	103
B.Z.	(101)	0,95	(96)
	(168)		(199)
Korekta netto		31	

Szczegółowe obliczenia skorygowanych kosztów bieżących (cd)

d) 1989

B.O.	(101)	3,54	(357)
B.Z.	465	0,94	439
	<u>566</u>		<u>796</u>
Korekta netto		<u>(230)</u>	

IV) Zmiany inflacyjne w pożyczkach bankowych

	1985	1986	1987	1988	1989
a) Długi netto					
Gotówka	53	20	800	988	7.070
O/D	(2.002)	(2.133)	(2.904)	(5.662)	(10.600)
Pożyczki				(690)	(3.605)
	<u>(1.949)</u>	<u>(2.114)</u>	<u>(2.104)</u>	<u>(5.364)</u>	<u>(7.135)</u>
Srednio		(2.032)	(2.109)	(3.734)	(6.249)
b) Net operating assets 1)					
Środki trwałe	4.249	6.647	11.183	19.211	260.840
Zapasy	8.599	5.753	7.811	13.587	167.472
MWC	142	(609)	67	(101)	465
	<u>12.990</u>	<u>11.791</u>	<u>19.061</u>	<u>32.697</u>	<u>428.777</u>
Srednio		12.390	15.426	25.879	230.737
c) Korekty inflacyjne przy pożyczkach bankowych					
COSA		6.832	2.727	4.616	35.569
Korekty amortyzacji		196	438	584	3.924
MWCA		182	(238)	31	(230)
		<u>7.210</u>	<u>2.927</u>	<u>5.231</u>	<u>39.263</u>
Wskaźnik przeliczeń		0,16	0,14	0,14	0,03
Korekta		<u>1.182</u>	<u>400</u>	<u>755</u>	<u>1.063</u>

V) Przewartościowanie środków trwałych

	1986	1987	1988	1989	Ogółem
	Przewartościowany	Przyrosty	Przyrosty	Przyrosty	
i) Stan faktyczny					
Koszt	11.198	651	1.467	8.216	21.532
Amortyzacja	5.158	421	393	3.611	9.583
Wartość netto środków trwałych NBV	6.040	230	1.074	4.605	11.949
ii) Wskaźniki					
1987	1,60	1,20			
1988	2,54	1,59	1,14		
1989	32,74	20,50	12,87	7,66	
iii) Kwoty przewartościowane					
1987					
Koszt	17.880	781			18.661
Amortyzacja	8.236	505			8.741
NBV	9.644	276	0	0	9.920
1988					
Koszt	28.477	1.037	1.676		31.189
Amortyzacja	13.117	671	449		14.236
NBV	15.360	366	1.227	0	16.953
1989					
Koszt	366.618	13.348	18.887	62.938	461.791
Amortyzacja	168.871	8.632	5.060	27.661	210.224
NBV	197.747	4.716	13.827	35.277	251.567

VI) Przewartościowanie zapasów

	Wartość zapasów	Wskaźnik	Zapasy przewartościowania
31 grudnia 1986	5.810	0,99	5.753
31 grudnia 1987	7.321	1,08	7.811
31 grudnia 1988	12.977	1,05	13.587
31 grudnia 1989	46.592	3,59	167.472

Zestawienia finansowe w dolarach USA

i) Rachunki zysków i strat w ujęciu kosztów historycznych za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989 przeliczone według kursu wymiany na koniec roku.

	lata kończące się 31 grudnia			
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD
Obrót	78.176	63.049	112.793	18.203
Wydatki ogółem	(56.509)	(44.872)	(92.383)	(9.116)
	21.667	18.177	20.410	9.087
Dywidendy otrzymane	-	6	12	3
Zysk przed opodatk.	21.667	18.183	20.422	9.090
Opodatkowanie	(15.500)	(10.540)	(12.779)	(2.350)
Dywidendy	--	--	--	(193)
Zysk zatrzymany	6.167	7.643	7.643	6.547
Kurs wymiany na koniec roku	197,62	315,54	502,55	6.470,00

Zestawienia finansowe w dolarach USA

ii) Rachunki zysków i strat w ujęciu kosztów historycznych za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989 przeliczone według średniego kursu wymiany.

	lata kończące się 31 grudnia				
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD	1989 tys USD
Obrót	84.857	71.352	124.405	69.388	28.894
Wydatki ogółem	(611.338)	(50.781)	(101.894)	(34.747)	(14.469)
	23.519	20.571	22.511	34.641	14.425
Dywidendy otrzymane	-	7	14	10	4
Zysk przed opodatk.	23.519	20.578	22.525	34.651	14.429
Opodatkowanie	(16.825)	(11.928)	(14.095)	(8.960)	(3.730)
Dywidendy	--	--	--	(734)	(306)
Zysk zatrzymany	<u>6.694</u>	<u>8.650</u>	<u>8.430</u>	<u>24.957</u>	<u>10.393</u>
Średni kurs wymiany złoty:USD					
Średni arytmetyczny	182,06	278,82	455,64	1.697,35	
Średni ważony					4.076,03

Zestawienia finansowe w dolarach USA

iii) Bilanse w ujęciu kosztów historycznych za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989

	31 grudnia			
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD
Środki trwałe:				
Środki				
niematerialne	728	921	561	278
Środki trwałe	19.387	14.485	18.548	3.002
	-----	-----	-----	-----
	20.115	15.406	19.109	3.280
Środki obrotowe:				
Zapasy	29.400	23.207	25.822	7.201
Należności	30.902	34.005	39.222	14.025
Gotówka	99	2.534	1.965	1.093
	-----	-----	-----	-----
	60.401	59.746	67.009	22.319
Zobowiązania				
krótkoterminowe				
(do jednego roku)	(44.780)	(42.997)	(50.688)	(15.591)
	-----	-----	-----	-----
Środki obrotowe netto	15.621	16.749	16.321	6.728
Środki ogólne pomniejszone o zobowiązania krótkoterminowe	35.736	32.155	35.430	10.008
Zobowiązania długoterminowe (ponad jeden rok)	--	--	(1.373)	(557)
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów (provisions)	(3.128)	(4.090)	(3.476)	(528)
	-----	-----	-----	-----
	32.608	28.065	30.581	8.923
	=====	=====	=====	=====

Załącznik VII

c.d. (iii)

Fundusz założycielski	--	--	--	438
Rezerwy zatrzymane	32.608	28.065	25.265	8.072
Rezerwy przewartościowania	--	--	5.316	413
	-----	-----	-----	-----
	32.608	28.065	30.581	8.923
	=====	=====	=====	=====
Kurs wymiany na koniec roku	197,62	315,54	502,55	6.470,00

Zestawienia finansowe w dolarach USA

iv) Rachunek zysków i strat według kosztów bieżących za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989 przeliczone według kursu wymiany na koniec roku.

	31 grudnia			
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD
Zysk przed opodatkowaniem	21.667	18.183	20.423	9.090
Zmiany kosztów bieżących:				
COSA	(34.569)	(8.642)	(9.186)	(5.498)
MWCA	(921)	754	(62)	36
Amortyzacja	(992)	(1.388)	(1.162)	(606)
	-----	-----	-----	-----
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących	(14.815)	8.907	10.013	3.022
Zmiany inflacyjne przy pożyczkach bankowych	5.981	1.268	1.502	164
	-----	-----	-----	-----
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących przed opodatkowaniem	(8.834)	10.175	11.515	3.186
Podatki	(15.500)	(10.540)	(12.779)	(2.350)
Dywidenda	--	--	--	(193)
	-----	-----	-----	-----
Zysk zatrzymany (strata)	<u>(24.334)</u>	<u>(365)</u>	<u>(1.264)</u>	<u>643</u>
Kurs wymiany na koniec roku w złoty : USD	197,62	315,54	502,55	6470,00

Zestawienia finansowe w dolarach USA

v) Rachunek zysków i strat według kosztów bieżących za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989 przeliczone według średniego ważonego kursu wymiany.

	31 grudnia				
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD	1989 tys USD
Zysk przed opodatkowaniem	23.519	20.578	22.525	34.651	14.430
Zmiany kosztów bieżących:					
COSA	(37.524)	(9.781)	(10.131)	(20.955)	(8.726)
MWCA	(1.000)	854	(68)	135	56
Amortyzacja	(1.077)	(1.571)	(1.284)	(2.312)	(963)
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących	(16.082)	10.080	11.042	11.519	4.797
Zmiany inflacyjne przy pożyczkach bankowych	6.493	1.453	1.657	626	261
(Straty)/zyski wyrażone w warunkach kosztów bieżących przed opodatkowaniem	(9.589)	11.515	12.699	12.145	5.058
Podatki	(16.825)	(11.928)	(14.095)	(8.959)	(3.731)
Dywidenda	--	--	--	(734)	(306)
Zysk zatrzymany / (strata)	<u>(26.414)</u>	<u>(413)</u>	<u>(1.396)</u>	<u>2.452</u>	<u>1.021</u>
Kurs wymiany na koniec roku złoty : USD					
Kurs średni	182,06	278,82	455,64	1697,35	
Kurs średni ważony					<u>4076,03</u>

Zestawienia finansowe w dolarach USA

vi) Bilans w ujęciu kosztów bieżących za cztery lata zakończone 31 grudnia 1989

	31 grudnia			
	1986 tys USD	1987 tys USD	1988 tys USD	1989 tys USD
Srodki trwałe:				
Srodki niematerialne	728	921	561	278
Srodki trwałe	32.906	34.519	37.666	40.037
	-----	-----	-----	-----
	33.634	35.440	38.227	40.315
Srodki obrotowe:				
Zapasy	29.111	24.756	27.036	25.884
Należności	30.902	34.005	39.222	14.025
Gotówka	99	2.535	1.965	1.093
	-----	-----	-----	-----
	60.112	61.296	68.223	41.002
Zobowiązania krótkoterminowe (do jednego roku)	(44.779)	(42.997)	(50.688)	(15.591)
	-----	-----	-----	-----
Srodki obrotowe netto	15.333	18.299	17.535	25.411
Srodki ogólne pomniejszone o zobowiązania krótkoterminowe	48.967	53.739	55.762	65.726
Zobowiązania długoterminowe (ponad jeden rok)	--	--	(1.373)	(557)
Rezerwy na wydatki przyszłych okresów (provisions)	(3.129)	(4.090)	(3.476)	(528)
	-----	-----	-----	-----
	<u>45.838</u>	<u>49.649</u>	<u>50.913</u>	<u>64.641</u>

Załącznik VII
c.d. (vi)

Fundusz założycielski	--	--	--	438
Rezerwy zatrzymane	2.102	951	(666)	154
Rezerwy przewartościowania	--	--	5.317	413
Rezerwy kosztów bież.	43.736	48.698	46.262	63.636
	-----	-----	-----	-----
	<u>45.838</u>	<u>49.649</u>	<u>50.913</u>	<u>64.641</u>
Kurs wymiany na koniec roku	197,62	315,54	502,55	6.470,00